

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра міжнародної торгівлі і маркетингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»
05 Соціальні та поведінкові науки
051 «Економіка»

Форма навчання: очна(денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему **«СУЧАСНІ МОДИФІКАЦІЇ СИСТЕМИ МИТНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ТОРГІВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН КРАЇН»**

здобувача(ки) Самойленка Владислава Юрійовича _____
(ПІБ, підпис)

Науковий(ва) керівник(ця): кандидат економічних наук, доцент
Іринчина Інна Борисівна
(науковий ступінь, учене звання, ПІБ)

(підпис)

Робота допущена до захисту перед
екзаменаційною комісією з атестації
здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувачка кафедри: д.е.н., професорка
Циганкова Т.М.

(підпис)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

Факультет Міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра міжнародної торгівлі і маркетингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»
05 Соціальні та поведінкові науки
051 «Економіка»

ПОГОДЖЕНО

Керівниця проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми
«Міжнародна економіка»

_____ Столярчук Я.М.
(підпис)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри міжнародної торгівлі
і маркетингу

_____ Циганкова Т.М.
(підпис)

«_____» _____ 2022 р.

«_____» _____ 2022р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Здобувачу(ці) вищої освіти Самойленку Владиславу Юрійовичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

очної (денної) форми навчання
очної (денної), заочної, дистанційної

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

на тему: « Сучасні модифікації системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн»

Тему затверджено наказом ректора Університету від «28» грудня 2021р .№ 1962-ст.

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах:

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1	ТЕОРЕТИКО -МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ МОДИФІКАЦІЙ СИСТЕМИ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ТОРГІВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН КРАЇН (назва розділу)
Розділ 2	НАУКОВО-АНАЛІТИЧНІ ЗАСАДИ РОБОТИ СУЧАСНИХ МОДИФІКАЦІЙ СИСТЕМИ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ТОРГІВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН КРАЇН (назва розділу)
Об'єкт дослідження:	Суспільні відносини, які виникають в сфері розвитку сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн.
Предмет дослідження:	Сучасні модифікації системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн.
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	Проведення всебічного аналізу та висвітлення розвитку сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн за допомогою сучасних методів наукового пізнання на підставі аналізу доктринальних поглядів учених.

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1

- дослідити поняття та особливості формування системи митного регулювання;
- проаналізувати діяльність Всесвітньої митної організації;
- оцінити актуальні проблеми роботи сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн;

У розділі 2

- дослідити загальну характеристику напрямів трансформації системи митного регулювання;
- охарактеризувати нормативно-правове регулювання системи митного регулювання України та в зарубіжних країнах;
- визначити напрями вдосконалення сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн.

Завдання підготував(ла) Науковий(а)
керівник(ця)

«13» червня 2022р.

Іринчина І.Б.
(підпис, ініціали, прізвище)

Завдання одержав(ла) здобувач(ка)

«13» червня 2022р.

Самойленко В.Ю.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 73 сторінки, 0 таблиць, 0 рисунків, список використаних джерел з 62 найменувань, 0 додатків.

СУЧАСНІ МОДИФІКАЦІЇ СИСТЕМИ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ТОРГІВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН КРАЇН

Об'єктом дослідження виступають суспільні відносини, які виникають в сфері розвитку сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн.

Предметом дослідження є сучасні модифікації системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн.

Мета бакалаврської роботи полягає у проведенні всебічного аналізу та висвітлення розвитку сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн за допомогою сучасних методів наукового пізнання на підставі аналізу доктринальних поглядів учених.

Завданнями роботи є:

- дослідити поняття та особливості формування системи митного регулювання;
- проаналізувати діяльність Всесвітньої митної організації;
- оцінити актуальні проблеми роботи сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн;
- дослідити загальну характеристику напрямів трансформації системи митного регулювання;
- охарактеризувати нормативно-правове регулювання системи митного регулювання України та в зарубіжних країнах;
- визначити напрями вдосконалення сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн

Практичне значення отриманих результатів полягає в аналізі та покращенням системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн та для пропозицій та рекомендацій для їх покращення.

Період виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи – лютий - червень 2022 р.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи 2022 р.

Рік захисту роботи 2022 р.

Ключові слова: міжнародні торговельні відносини, міжнародна економічна діяльність, сучасні модифікації системи митного регулювання, Європейський Союз, відносини країн, міжнародна економічна діяльність країн.

В і д г у к
на кваліфікаційну бакалаврську роботу
здобувача факультету Міжнародної економіки і менеджменту
освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка»
Самойленко Владислава Вікторовича
на тему: «Сучасні модифікації системи митного регулювання
міжнародних торговельних відносин країн»

1. **Актуальність теми:** Трансформаційні процеси у Глобальній торговельній системі мають бути підтримані оптимізацією інструментів системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн. Наявні чисельні варіанти модифікації системи митного регулювання, які слід вивчити та оцінити їх адаптивність та ефективність у межах національних ринків держав та у межах Глобального ринку. Робота вкрай важлива, цінна й актуальна. Бакалаврське дипломне дослідження автора, також покликано сприяти досягненню оптимальної взаємодії держав через формування оптимальної системи митного регулювання.
2. **Позитивні риси кваліфікаційної бакалаврської роботи:** автором детально проаналізовано ключові параметри функціонування національної системи митного регулювання України, зокрема, напрями її трансформації за умов Євроінтеграції
3. **Наявність самостійних розробок автора:** автором представлено особисте бачення умов формування міжнародних та регіональних інституцій у сфері митного регулювання
4. **Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій:** автором представлено детальне нормативно-правове впорядкування системи митного регулювання в Україні та країнах ЄС. Розроблено рекомендації щодо вдосконалення системи митного регулювання в Україні.
5. **Наявність недоліків:** автору слід було висвітлити більшу кількість варіантів модифікацій системи митного регулювання в умовах Глобалізаційних трансформацій та надати власну авторську позицію стосовно трактування суті поняття «модифікація» у системі митного регулювання.
6. **Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи та її допущення до захисту перед ЕК:** бакалаврське дипломне дослідження виконано при дотриманні норм Вищої освіти та у відповідності з методичними рекомендаціями, що дозволяє рекомендувати роботу до захисту

Наукова керівниця: доцент кафедри міжнародної торгівлі і маркетингу, к.е.н.

 Іринчина І.Б.

9 червня 2022р.

ЗМІСТ

Вступ	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО -МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ МОДИФІКАЦІЙ СИСТЕМИ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ТОРГІВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН КРАЇН	
1.1 Поняття та особливості формування системи митного регулювання.....	7
1.2 Аналіз діяльності Всесвітньої митної організації.....	18
1.3 Актуальні проблеми роботи сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн.....	32
Висновки до Розділу 1.....	39
РОЗДІЛ 2. НАУКОВО-АНАЛІТИЧНІ ЗАСАДИ РОБОТИ СУЧАСНИХ МОДИФІКАЦІЙ СИСТЕМИ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ТОРГІВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН КРАЇН	
2.1 Загальна характеристика напрямів трансформації системи митного регулювання.....	41
2.2 Нормативно-правове регулювання системи митного регулювання України та в зарубіжних країнах.....	50
2.3 Напрями вдосконалення сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн.....	60
Висновки до Розділу 2.....	69
Висновки.....	70
Список використаних джерел.....	73

ВСТУП

Актуальність теми. Інтерес до розуміння особливостей сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торгівельних відносин країн вже тривалий час знаходиться в центрі інтересів науковців. Адже митне регулювання є необхідним для кожної держави, що забезпечує прийняття загальнодержавних безпекових торгово-економічних рішень та напрями діяльності цілої країни. Тому інтерес до роботи митних органів кожної країни має ключове значення для державних та правових наук.

Відповідно, цим обумовлена актуальність дослідження даного дослідження.

У зв'язку з цим виникла потреба проаналізувати накопичену сучасну джерельну базу на тему розвитку сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торгівельних відносин країн. Недостатні теоретичні дослідження в цій галузі українськими вченими зумовили вибір теми нашого дослідження.

Теоретичним підґрунтям даної роботи стали праці відомих вітчизняних і зарубіжних учених, таких як: Майданник О. О., Бережнюк І.Г., Володарський О.В., Івашина О.Ф., Карамбович І.М., Крисоватий А.І., Козирін А.І., Мазурок П.П., Прокопенко В.В., Романенко В.В., Тимошенко І.В., Шульга М.Г., Шемшученко Ю.С. а також багато інші вчених.

Праці цих вчених дали теоретичну основу для з'ясування передумов, особливостей та наслідків розвитку сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торгівельних відносин країн.

У цій роботі також розглянуто сучасний підхід до етапу осмислення та розвитку митного регулювання в системі державного регулювання та його впливу на суспільний розвиток.

Тому потребою в дослідженнях є недостатній рівень розробленості теоретичної проблематики з цього питання, а також наявність нових уявлень, переосмислень і підходів до розуміння розвитку сучасного митного регулювання.

Мета та завдання дослідження. Мета бакалаврської роботи полягає у проведенні всебічного аналізу та висвітлення розвитку сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торгівельних відносин країн за допомогою сучасних методів наукового пізнання на підставі аналізу доктринальних поглядів учених.

Для досягнення мети потрібно вирішити такі завдання:

- дослідити поняття та особливості формування системи митного регулювання;
- проаналізувати діяльність Всесвітньої митної організації;
- оцінити актуальні проблеми роботи сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торгівельних відносин країн;
- дослідити загальну характеристику напрямів трансформації системи митного регулювання;
- охарактеризувати нормативно-правове регулювання системи митного регулювання України та в зарубіжних країнах;
- визначити напрями вдосконалення сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торгівельних відносин країн.

Об'єктом дослідження виступають суспільні відносини, які виникають в сфері розвитку сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торгівельних відносин країн.

Предмет дослідження – сучасні модифікації системи митного регулювання міжнародних торгівельних відносин країн.

Методи дослідження. Методологічною базою цієї праці є сукупність загально наукових та спеціально наукових методів, а саме загально-філософських, історичних та правових методів наукового пізнання, спрямованих на повне, всебічне об'єктивне висвітлення подій, явищ і фактів. В даній роботі використані загальнонаукові методи наукового пізнання, такі як міждисциплінарний метод, формально-логічний та метод системного аналізу. Також, використані також методи, що застосовуються в історичній науці (історико-правовий, хронологічний принцип, комплексний підхід, та інші наукові методи).

Серед основних принципів даної праці – принципи історизму, об'єктивності, системності.

Нормативною базою дослідження є історіографічні та правові матеріали, законодавство різних країн, міжнародно-правові угоди та документи за темою розвитку сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торгівельних відносин країн.

Емпіричну базу дослідження становлять науково-дослідні праці, статті, законодавча база, статистичні й аналітичні матеріали в сфері дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів визначається тим, що дипломна робота є важливим науковим дослідженням особливостей сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торгівельних відносин країн.

В результаті дослідження сформовані концептуальні положення, які мають важливе теоретичне і практичне значення, зокрема:

уперше:

- систематизовано підходи до розуміння митного регулювання;

- визначено термін «митне регулювання»;
- визначено етапи розвитку системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн;

Удосконалені положення про:

- історичні передумови і розвиток сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн;

дістали подальший розвиток положення про:

- становлення митного регулювання в системі державного регулювання;
- особливості сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн;

В результаті роботи були сформовані висновки щодо розуміння розвитку сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн.

Практичне значення результатів дипломної роботи полягає у тому, що сформульовані та обґрунтовані в роботі положення мають науковий, теоретичний та практичний інтерес в:

- науковій та дослідній роботі;
- митній справі;
- освітньому процесі – у викладанні навчальних дисциплін «Митне право», «Менеджмент», «Митне регулювання» тощо.

Структура та обсяг бакалаврської роботи визначена метою та завданнями дослідження і складається зі вступу, двох розділів, які містять шість підрозділів, висновків, списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ МОДИФІКАЦІЙ СИСТЕМИ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ТОРГІВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН КРАЇН

1.1 ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

У цьому розділі дипломної роботи розглядаються основні засади та історичні передумови розвитку митного регулювання в Україні та світі.

Загалом, митне регулювання є важливим інструментом розвитку зовнішньоекономічних зв'язків кожної держави. У складних сучасних умовах, що впливають на стан економіки України, важливим є забезпечення захисту національних інтересів при покращенні умов здійснення зовнішньоекономічної діяльності, у тому числі зниження бар'єрів зовнішньої торгівлі. Особливого значення набуває розробка дієвих та дієвих заходів щодо подолання нових викликів у сфері митної справи, що виникають у зв'язку зі структурними змінами у відносинах із іншими країнами, учасниками світового ринку. Крім того, вектор розвитку, спрямований на інтеграцію до європейської фінансової спільноти, вимагає спроможності митного кордону забезпечити рух необхідного обсягу торгівлі. Вирішення цих питань є завданням митної політики, інструментами якої є митне регулювання та митний контроль [1]. Це зумовлює актуальність даного дипломного дослідження.

Тому, в першу чергу, досліджуючи питання митного регулювання маємо визначитися з термінологією.

Чинне законодавство визначає поняття митного регулювання у статті 1 Закону України "Про зовнішньоекономічну діяльність 16 квітня 1991 року № 959-ХІІ, відповідно до якої “митне регулювання - регулювання питань, пов'язаних із встановленням мит та інших податків, що справляються при переміщенні товарів через митний кордон України, процедурами митного контролю, організацією діяльності органів митного контролю України” [2].

При тому, науковці трактують поняття митного регулювання по різному. Важливим є трактування І.Г. Бережнюка, який визначив митне регулювання як вплив держави на державні органи (переважно – митниці) на інших суб'єктів митних відносин з метою підпорядкування їх дій їхнім економічним інтересам [3]. Цікавим є питання визначення економічних інтересів, оскільки до прийняття нової редакції Митного кодексу інтереси держави були відкрито фіскальними. Нова редакція Митного кодексу дозволяє говорити про зміну податкового підходу в бік активізації співпраці з суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності у напрямку підвищення їх ділової активності (наприклад, запровадження поняття «уповноважений економічний оператор», тощо.). Іншими словами, митне регулювання – це управління митними відносинами в рамках заданих параметрів [4]. Іншими словами, митне регулювання – це управління митними відносинами в рамках заданих параметрів.

Рудніченко Є. М. зазначає, що митне регулювання має дуалістичну природу. Питання адміністративного регулювання - відносини, що виникають у зв'язку з управлінням митною системою. Питання митного впливу — це сукупність відносин, що виникають у зв'язку з переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон [3]. Такий підхід визначає і розмежування суб'єктів митного регулювання.

В той же час, Рудніченко Є.М. зазначає, що включення до таких суб'єктів, як Президент, Кабінет Міністрів України, Верховна Рада, тобто державні органи, які займаються регулюванням зовнішньоекономічної діяльності, з одного боку є правомірним, оскільки вони займаються в адміністративних функціях, розробці митної політики та імплементації міжнародного права в національну практику, а з іншого - компанії безпосередньо впливають митниця, митний відділ, відділ податкового та митного аудиту, спеціалізована лабораторія експертизи та розслідувань (колишній центральний Департамент лабораторії митних розслідувань) Міністерство фінансів та зборів України, а також більшість органів законодавчої та виконавчої влади не мають контактів.

Досить справедливою є думка експертів про те, що суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності безпосередньо цікавлять особливості митного регулювання, хоча це питання опосередковано хвилює переважну більшість суб'єктів господарювання. Наприклад, підприємства, які працюють виключно на внутрішньому ринку та використовують у виробничому процесі сировину іноземного походження, також залежать від системи митного регулювання, хоча й опосередковано. Через «суворий» митний контроль у них можуть виникнути проблеми з темпами виробництва (недостатня кількість сировини через нерегулярність поставок), проблеми з конкурентоспроможністю ціни продукції (значне зростання вартості іноземної сировини). Тому питання митного регулювання є надзвичайно важливим для всіх суб'єктів господарювання, особливо в контексті формування системи економічної безпеки таких суб'єктів та наявності фіскального впливу митниці на суб'єктів господарської діяльності.

Далі, Качан В.В. в дисертації 2013 року, визначив, що митне регулювання прикордонної торгівлі це: “встановлення порядку і правил

здійснення митних формальностей, порядок декларування товарів, сплати мита та інших податків, що справляються при переміщенні товарів через митний кордон України у спеціальному митному режимі прикордонної торгівлі, надання митних пільг та інші умови проходження митного контролю через безпосереднє управління митними органами прикордонної торгівлі; а «взаємодія митних органів та учасників прикордонної торгівлі» - це сукупність взаємопов'язаних митних процедур, процесів і формальностей, які ведуть до упорядкування матеріальних, транспортних, фінансових, інформаційних і людських потоків, забезпечуючи їх ідентифікацію, класифікацію, облік, розподіл, контроль та аналіз; «конфлікт між митними органами та суб'єктами прикордонної торгівлі» - це регулююча фаза процесу взаємодії сторін, яка дозволяє оцінити відносини між ними, через прояви їхніх об'єктивних чи суб'єктивних протиріч та оптимізувати їх» [5].

О. Б. Єгоров визначає митне регулювання як сукупність митно-тарифних заходів, що використовуються як національний торговельно-економічний інструментарій регулювання зовнішньої торгівлі, чим нетарифне регулювання виключається зі сфери митного. Разом з тим автор у системі державного регулювання зовнішньої торгівлі розрізняє три функціональні підсистеми – митно-тарифне, нетарифне регулювання та митне адміністрування [4].

Економічна енциклопедія за редакцією С. В. Мочерного визначає митне регулювання як комплекс митних заходів держави, що використовуються у процесі регулювання зовнішньої торгівлі [4].

Ревенко О.В. доцільно вказує, що митне регулювання – це цілеспрямований процес, який має свої складники та сфокусований на вирішення певних завдань і досягнення результату (індикатори та показники розвитку). Воно передбачає свідоме використання системи певного

інструментарію, що має свою ефективність, витратність, ступінь складності впровадження, життєвий цикл та строк застосування. Митне регулювання як процес реалізації певних заходів потребує конкретних дій з боку як законодавчої, так і виконавчої влади. У цьому і є головна відмінність регулюючої функції самих митних платежів (що засновані на вбудованих в них інструментах) від митного регулювання. Тобто для досягнення бажаних соціально-економічних результатів не досить тільки усвідомлювати можливості впливу інструментів митного регулювання та передбачувати їх наслідки, необхідними є активні дії, які забезпечують процес такого регулювання [6].

Коваленко Ю. М., Ткачик Ф. П не дають чіткої відповіді на питання, що таке митне регулювання, але вказується, що як функція держави в умовах глобалізації зазнає внутрішніх трансформацій, чинниками яких є як національні, так і наднаціональні процеси. Вони тривають десятиліттями. По-перше, митне регулювання долає деяку невизначеність і знижує ризики. По-друге, митне регулювання виходить за межі національних кордонів і стає інструментом глобалізації. По-третє, елементи наднаціонального митного регулювання інколи суперечать національним інтересам [7].

Таким чином, як доцільно вказує Бережнюк І. Г. у науковій і практичній літературі допускаються різноманітні тлумачення митного регулювання. Діапазон таких інтерпретацій надзвичайно широкий. Деякі автори ототожнюють митне регулювання з митною політикою і, отже, сприймають це поняття у ширшому сенсі, ніж митна справа. Інші використовують його як синонім митниці. Деякі вчені пов'язують митне регулювання лише зі встановленням митних стандартів. Митне та тарифне регулювання часто сприймаються однаково. Такі розбіжності в тлумаченні потребують аналізу та теоретичного уточнення, особливо що стосується відносин із звичаями.

Тому, окремі актори звертаються до історії розвитку системи митного регулювання.

Наприклад, Гіжевський В.К., Бабенко В.В. визначають, що генезис розвитку системи митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні проходив у 6 етапів [8].

Перший етап (1991-1993 рр.) характеризується майже повною відсутністю митного регулювання. Митне регулювання на той час визначалося митним тарифом СРСР 1981 року, а в січні 1993 року було запроваджено Єдиний митний тариф України.

Другий етап (1994-1995 роки) характеризується оподаткуванням експортно-імпортних операцій більшою мірою для фіскальних цілей. У цей час формуються основи митної політики, зокрема, у 1994 році була створена Митно-тарифна рада, ліквідована у 2013 році.

Третій етап (1996-1998 рр.) характеризується впровадженням більш активних методів, спрямованих на захист національної промисловості. На цьому етапі система митного регулювання відповідає вимогам Генеральної угоди з тарифів і торгівлі від 1994 року та Світової організації торгівлі.

На четвертому етапі (1999-2005 року) відбувається вдосконалення митного регулювання відповідно до міжнародного митного законодавства та вимог ГАТТ/СОТ. Проводиться поступова оптимізація ставок мита та асортименту продукції. Підвищення тарифів на готову продукцію сприяє затемненню економіки та росту контрабандних схем.

На п'ятому етапі (2006 - 2010 роки) активізується співробітництво з СОТ шляхом підписання 35 із 44 двосторонніх протоколів про доступ до ринків товарів і послуг. У 2008 році Україна стала повноправним членом Світової організації торгівлі, яка лібералізувала імпортні та експортні тарифи, а також знизила тарифні ставки на значну кількість товарів.

Шостий період (з 2010 року по теперішній час) характеризується змінами в структурі митного регулювання, що посилює контроль за правильністю визначення митної вартості, класифікації та країни походження товарів. Ключовими пріоритетами митної реформи є скорочення часу митного оформлення, запровадження митного пост-аудиту, єдиного вікна та електронного декларування товарів [8].

Головною особливістю цього етапу є запровадження нового Митного кодексу, який кардинально змінює митне законодавство держави в цілому. Сучасна митна діяльність України — це система заходів, спрямованих на реалізацію основних положень митної політики. Основними засобами митного регулювання є: тарифний (митний контроль, митне оформлення) та нетарифний (ліцензії, митні обмеження) [9].

У практиці зовнішньоекономічної діяльності у світі виділяють два рівні митного регулювання: міжнародний — передбачає таке регулювання шляхом прийняття та виконання рішень спеціалізованими міжнародними організаціями, такими як Світова організація торгівлі, Міжнародний валютний фонд, Банк Всесвітньої Реконструкції та Розвитку та інші здійснюється шляхом встановлення основних принципів міжнародного митного регулювання. Національне: ґрунтується на відповідних законах та інших законодавчих актах свого національного законодавства, які визначають митну політику [4].

Таким чином, важливо відзначити, що митне регулювання як функція держави в умовах глобалізації зазнає внутрішніх трансформацій, чинниками яких є як національні, так і наднаціональні процеси. Вони тривають десятиліттями. По-перше, митне регулювання долає деяку невизначеність і знижує ризики. По-друге, митне регулювання виходить за межі національних кордонів і стає інструментом глобалізації. По-третє, елементи

наднаціонального митного регулювання інколи суперечать національним інтересам. Безперечно, ці питання потребують як теоретичного, так і практичного обґрунтування з урахуванням сучасних реалій [10].

Відповідно, сьогодні митне регулювання є підсистемою державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності та регулює основні аспекти переміщення товарів через митний кордон [11].

З огляду на вищевказане, можна стверджувати, що проблема визначення митного регулювання є досить складною. Відповідно не існує ждиного підходу ро розуміння даного терміну. З однієї сторони даний термін часто ототожнюють з митною справою, а з іншої вважають її складовою.

Можемо виділити вузьке та широке розуміння митного регулювання.

У вузькому значенні, митне регулювання –це діяльність суб'єктів митої справи.

У широкому значенні, митне регулювання – це законодавчо закріплена діяльність по управлінню переміщення товарів через митний кордон.

Відповідно під митним регулюванням може розумітися як:

- діяльність відповідних суб'єктів;
- процедура управління;
- нормативно правова база в даній сфері тощо.

Відповідно, митне регулювання є основним інструментом національної зовнішньоекономічної політики є митне регулювання. Митне регулювання — це регулювання питань, пов'язаних із встановленням тарифів і митних зборів, процедур митного контролю, організації митного контролю України [11]. Зараз країни світу рухаються до спрощення митних процедур та зниження середнього рівня податків. Ступінь «жорсткості» митного регулювання країни залежить від багатьох факторів: економічного розвитку країни, національних інтересів та політики держави.

Загалом, розвинені країни проводять політику помірною протекціонізму, що є симбіозом вільної торгівлі та протекціонізму. Івашко Л. вказує, що митне регулювання має сильний вплив на інвестиційну діяльність та торговельні потоки, оскільки захищає вітчизняного виробника від небажаної конкуренції шляхом підвищення ціни на імпортні товари. Щоб захистити себе, країна використовує вищі тарифні ставки на іноземні товари, наприклад, для підтримки певної галузі, яка є стратегічно важливою, для розвитку власної економіки та інших потреб.

Практично всі нові індустріальні країни Азії та Латинської Америки в період становлення виробництва та його розвитку внутрішнього ринку захищали свою економіку високими тарифними бар'єрами з метою підвищення конкурентоспроможності та адаптації національного виробництва до підвищених запитів світового ринку. Наприклад, наприкінці 1980-х і на початку 1990-х років середнє арифметичне тарифів для деяких груп товарів становило 84,1% в Індії (1990), 44,9% в Китаї (1992), і 26,3% в Бразилії (1991) [12]. Митне регулювання також сприяє залученню іноземних коштів до країни. Прикладом може служити імпорт високотехнологічного обладнання для виробництва більш конкурентоспроможної продукції та подальший її продаж за кордон. За допомогою митного регулювання можливий завуальований вплив на економіки країн-партнерів через поступки та взаємні преференції. Обов'язок є не лише економічним важелем, а й політичним, що сприяє утворенню профспілок на основі двосторонніх та багатосторонніх угод. До основних інструментів регулювання зовнішньоекономічної діяльності належать мита, податки, позики, дотації, пільги тощо, а тому митне регулювання можна вважати одним із інструментів регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Загалом митне регулювання є одним із найважливіших напрямів державного регулювання, оскільки митне

регулювання визначає принципи та принципи міжнародних відносин, створюючи ефективну, справедливую, прозору систему оподаткування зовнішньоекономічної діяльності та світової торгівлі. У зв'язку з європейською інтеграцією України зростають вимоги міжнародних організацій щодо діяльності внутрішнього ринку України, зокрема вплив міжнародних вимог на національну систему митного регулювання в Україні. [13]. Для України у процесі формування митної політики та механізму використання інструментів митно-тарифного регулювання корисно використовувати світовий досвід, а саме досвід тих країн, які зуміли створити ефективну систему митно-тарифного регулювання. Важливою особливістю системи митного регулювання України поряд із митним регулюванням країн світу є значна диверсифікація товарного асортименту зовнішньоекономічної діяльності, наявність такої кількості найменувань товарів дозволяє здійснювати шахрайство шляхом сплати мита заниженою ставкою.

Митні органи здійснюють діяльність адміністративного, організаційного, виконавчого, контрольного характеру. Ця універсальна і специфічна діяльність здійснюється в чітко визначеній сфері - сфері митної діяльності, та наділені різноманітними управлінськими та організаційними функціями, які сприяють виконанню покладених на них завдань та досягненню певних цілей у цій сфері. Тому, для розвитку міжнародної системи митного регулювання має бути створено єдиний підхід, а саме універсальну систему митного регулювання. Відповідно, для цього створюється система міжнародних договорів, конвенції та на це направлена робота міжнародних організацій та союзів. Наприклад, процес гармонізації та уніфікації національного митного законодавства держав-членів Митного союзу розпочався порівняно недавно, тому створити універсальну систему не представляється можливим одразу. Слід зазначити, що законодавець

встановлює митну політику як сукупність принципів, тобто основних засад, базових ідей, що характеризуються універсальністю, загальним обсягом і відображають істотні положення явища та діяльності держави. Однак ці принципи законодавчо ще не достатньо закріплені. Не існує універсального набору показників діяльності митниці, але можна запропонувати єдиний алгоритм їх формування. Отже, ці питання потребують як теоретичного, так і практичного обґрунтування з урахуванням сучасних реалій.

Практика митного регулювання в багатьох країнах демонструє послідовний відхід від «суверенної законотворчості» з митних питань. Митні кодекси більшості країн світу побудовані на загальній правовій основі – положеннях Кіотської конвенції, інших міжнародних митних договорах та рамкових стандартах ВМО. Як наслідок, митна справа у цих країнах має подібну організаційно-правову базу, хоча зі своїми особливостями, обумовленими певними, але не принциповими питаннями та відмінностями національних законодавств. Процеси правової конвергенції національних митних систем держав більш ефективні тоді, коли вони здійснюються на основі спеціально укладених двосторонніх і багатосторонніх міжнародних угод, а в окремих випадках і на основі актів, прийнятих у рамках міжнародних організацій, тобто за рахунок розроблення «єдиних стандартів» поведінки в галузі митного регулювання.

Останніми десятиріччями в міжнародному митному праві мали місце спроби спрощення проведення митних процедур та приведення їх до єдиних міжнародних стандартів. Головну роль у цьому процесі відігравали і відіграють ВМО та СОТ, які спрямували свої зусилля на розроблення міжнародно-правових норм зі спрощення митних процедур та приведення їх до єдиних міжнародних стандартів. ГАТТ/СОТ, ВМО та інші міжнародні

організації формують єдині міжнародні стандарти та правові норми, які інші держави не можуть не враховувати під час формування національних законодавств, яке регулює питання організації митного контролю, навіть за умови, що ці держави не є членами вищеназваних організацій.

Діяльність ВМО щодо зближення (гармонізації та уніфікації) правових систем у сфері міжнародно-правового регулювання спрощення митних процедур є одним з основних її напрямків, оскільки митні процедури складають основу митної справи будь якої держави. У зв'язку з цим не можна розглядати питання спрощення митних процедур без чіткого розуміння таких понять, як «гармонізація», «уніфікація» та «спрощення митних процедур».

1.2 АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ВСЕСВІТНЬОЇ МИТНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

В даному розділі проведемо дослідження сутності, становлення та діяльності Всесвітньої митної організації.

Історія Всесвітньої митної організації (WCO) [14] почалася в 1947 році, коли тринадцять європейських урядів, представлених у Комітеті європейського економічного співробітництва, погодилися створити Дослідницьку групу. Ця група розглядала можливість створення одного або кількох міжевропейських митних союзів на основі принципів Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ).

У 1948 році Наукова група створила два комітети – економічний та митний комітет. Економічний комітет був попередником Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), а Митний комітет став

КТС. У 1952 році набула чинності Конвенція про офіційне заснування КТС. Рада є керівним органом КТС, і інавгураційна сесія Ради відбулася в Брюсселі 26 січня 1953 р. На першій сесії Ради КТС були присутні представники сімнадцяти європейських країн [15].

Отже, в 1948 році дослідницька група Комітету європейського економічного співробітництва, попередника Організації європейського економічного співробітництва (ОЕЕС), створила митний комітет для вивчення можливості створення одного або кількох міжєвропейських митних союзів.

Цей комітет, офіційно створений як ССС у 1952 році, користувався десятиліттями зростання, включаючи додавання нових членів за межами Європи. У знак визнання її глобального членства, ССС було перейменовано у Всесвітню митну організацію в 1994 році. Штаб-квартира знаходиться в Брюсселі.

Заснована в 1952 році, Всесвітня митна організація (WCO) є єдиною глобальною міжурядовою організацією такого роду, цілі якої стосуються виключно митних питань. Сама WCO описує себе як «глобальний центр митної експертизи». Хоча митні збори можна простежити навіть із давніх часів, все ж складний міжнаціональний митний режим був створений лише після Другої світової війни. Відтоді питання митниці та її узгоджена методологія розвивалися значними темпами в результаті постійного зростання обсягів світової торгівлі, а отже, і попиту на гармонізацію (і пропозиції). Одним із найвідоміших прикладів у цьому відношенні було запровадження у 1988 році Гармонізованої системи (ГС), тобто міжнародно визнаної номенклатури для класифікації митних тарифів. Цей «флагманський інструмент» використовується понад 180 митними адміністраціями, що охоплює майже весь обсяг світової торгівлі [16].

Загалом, Всесвітня митна організація - це міжурядова організація,

створена як Рада митного співробітництва у 1952 році для підвищення ефективності та результативності митних адміністрацій у всьому світі.

Після багатьох років зростання членства, у 1994 році Рада прийняла робочу назву Всесвітня митна організація, щоб більш чітко відобразити її перехід до справді глобальної міжурядової установи. Зараз це голос 174 митних адміністрацій, які діють на всіх континентах і представляють усі етапи економічного розвитку (від зрілих економік до найменш розвинутих країн). Сьогодні члени організації несуть відповідальність за обробку понад 98% усієї міжнародної торгівлі.

Якщо розглядати історичне становлення організації, то можна виділити наступні дати:

- 3 1947 року тринадцять урядів, представлених у Комітеті європейського економічного співробітництва почали процес створення міжурядової організації, що складається з понад 170 держав-членів, яка була заснована як Рада Європейського митного співробітництва в 1952 році.

- 1948 рік – дослідницька група вирішила створити два комітети: Економічний комітет та Митний комітет [17].

- 1950 рік - в Брюсселі 15 грудня була підписана Конвенція про створення організації.

Також 15 грудня була підписана Конвенція про номенклатуру класифікації товарів у митних тарифах.

- 1952 року Конвенція про створення WCO набуває чинності 4 листопада.

- 1953 року, а саме 26 січня в Брюсселі відбулася інавгураційна сесія Ради WCO у присутності представників сімнадцяти європейських країн. Зараз ця дата щорічно відзначається як Міжнародний день митниці.

В подальшому, Конвенція про оцінку товарів для митних цілей) набуває

чинності 28 липня 1955 року. Митна конвенція про тимчасове ввезення упаковок набуває чинності 15 березня 1962 року.

Отже, створена у 1952 році як Рада митного співробітництва, Всесвітня митна організація є міжурядовим органом із міжнародним членством, місією якого є підвищення ефективності та ефективності митних адміністрацій у всьому світі. До неї входять 179 країн або територій [18].

WCO є міжурядовою організацією, метою якої є покращення координації між митними адміністраціями у всьому світі, оскільки вони сприяють торгівлі та забезпечують безпеку своїх кордонів. Зокрема, СОТ прагне:

- Встановити міжнародні стандарти для полегшення транскордонної торгівлі;
- Захистити міжнародний торговий ланцюг постачання;
- Гармонізувати та спростити митні процедури, спрямовані на полегшення торгівлі;
- Зміцнити безпеку ланцюга поставок;
- Сприяти обміну інформацією між митними адміністраціями;
- Забезпечити розбудову потенціалу шляхом навчання та допомоги;
- Сприяє координації глобальних митних процедур;
- Надає рекомендації щодо імплементації Кіотської конвенції 1974 року, яка була прийнята для гармонізації та спрощення міжнародних митних процедур.

Переглянута Кіотська конвенція, яка набула чинності у 2006 році, пропонує правові положення та засоби контролю для виконання процедур конвенції, а також більш детально розглядає більш актуальні питання, що стоять перед митними адміністраціями, включаючи електронну комерцію.

Всесвітня митна організація розробляє міжнародні стандарти, сприяє

співпраці та нарощує потенціал для полегшення законної торгівлі, забезпечення справедливого збору доходів і захисту суспільства, забезпечуючи керівництво, керівництво та підтримку митним адміністраціям. Основною метою Всесвітньої митної організації є усунення перешкод на шляху здійснення міжнародних економічних або торговельних відносин, шляхом уніфікації та гармонізації національних митних систем. Саме правовий статус відображає вплив організації на держави-учасниці в частині координації дотримання єдиних стандартів у сфері міжнародних митних відносин, що суттєво оновлює дослідження місця Всесвітньої митної організації в системі сучасних міжнародних організацій [19].

Музика І. визначає, що Всесвітня Митна Організація має метою створення однакових умов митної співпраці для різних економічно розвинутих країн, і саме така мета реалізується за допомогою функцій, якими наділена організація. Загалом усі функції Всесвітньої Митної Організації можна розділити на чотири основні групи: функції, пов'язані із вивченням основних питань щодо налагодження міжнародного митного співробітництва (зокрема технічних та економічних особливостей митних систем різних держав); правотворчі функції (розробка проектів конвенцій і поправок до конвенцій; розробка рекомендацій, що забезпечують однакове тлумачення і застосування конвенцій; розробка примирювальних рекомендацій для вирішення суперечок по тлумаченню і застосуванню конвенцій); інформаційні функції (забезпечення розповсюдження інформації, що стосується митного регулювання і процедур; подання зацікавленим урядам за своєю ініціативою або за їх проханням інформації або порад у митних справах згідно з основною метою цієї Конвенції і внесення в зв'язку з цим рекомендацій); функції щодо налагодження міжнародного митного співробітництва (наприклад, співробітництво з іншими міжурядовими організаціями).

WOC координує свою діяльність з низкою організацій ООН, що займаються питаннями торгівлі та безпеки, включаючи:

- Міжнародну морську організацію (ІМО);
- Конференцію ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД);
- Організацію ООН з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) та
- Європейської економічної комісії ООН (ЄЕК ООН).

Також, постійними партнерами є:

- Співдружність Націй — це міждержавна організація, що складається з 54 незалежних держав-членів. Держави-члени співпрацюють у рамках спільних цінностей і цілей, як зазначено в Сінгапурській декларації. Вони включають розвиток демократії, прав людини, належного управління, верховенства права, свободи особистості, егалітаризму, вільної торгівлі, багатосторонності та миру у всьому світі [19].

- Митні адміністрації Анголи, Бразилії, Кабо-Верде, Екваторіальної Гвінеї, Гвінеї-Бісау, Мозамбіку, Португалії, Сан-Томе і Прінсіпі та Тімору-Лешті за підтримки Постійного митного секретаріату Співтовариства португальськомовних країн (CPLP), об'єднали зусилля для сприяння між собою митного співробітництва та технічної допомоги з акцентом на модернізацію митниці, розбудову потенціалу та гармонізацію спільних інструментів. Спільнота погодилася розробити електронну платформу для покращення їхньої взаємодії та забезпечення швидшого доступу до відповідної інформації. Це включає національну інформацію та інструменти, інструменти та звіти від Всесвітньої митної організації (WCO), доступні португальською мовою.

- Секретаріат WCO має тривалі робочі відносини з Секретаріатом CITES (Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення) для впровадження CITES на основі

Меморандуму про взаєморозуміння, підписаного обома організаціями в 1996 році.

- Міжнародна федерація товариств Червоного Хреста та Червоного Півмісяця (IFRC) є найбільшою у світі гуманітарною організацією. Заснована в 1919 році, IFRC включає 187 членів Національних товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, секретаріат у Женеві та більше 60 делегацій, стратегічно розташованих для підтримки діяльності по всьому світу. Меморандум про взаєморозуміння між СОТ та Міжнародною федерацією товариств Червоного Хреста був підписаний 25 червня 2012 року.

- Інтерпол. Секретаріат СОТ та Інтерпол (Міжнародна організація кримінальної поліції) дуже тісно співпрацюють з широкого кола питань, зокрема у боротьбі з транскордонною злочинною діяльністю, такою як наркотики, права інтелектуальної власності, культурна спадщина, сигарети, стрілецька зброя та світло. зброя (ЛЗВ) та екологічні злочини. У 1998 році обидва Секретаріати підписали Меморандум про взаєморозуміння.

- Оперативна група з фінансових заходів (FATF) є міжурядовим органом, створеним у 1989 році міністрами юрисдикцій країн-членів. Завданням FATF є встановлення стандартів та сприяння ефективному впровадженню правових, нормативних та оперативних заходів для боротьби з відмиванням грошей, фінансуванням тероризму та іншими пов'язаними загрозами цілісності міжнародної фінансової системи. Секретаріат СОТ підтримує тісне співробітництво з FATF і регіональними органами типу FATF, такими як азіатсько-тихоокеанська група з відмивання грошей (APG) і Міжурядова група дій проти відмивання грошей в Африці (GIABA), щоб розробити та просувати найкращі міжнародні методи боротьби з відмиванням грошей. відмивання грошей на митниці.

- Глобальне партнерство з фасилітації (GFP). Мета GFP – об'єднати всі

зацікавлені сторони, державні та приватні, національні та міжнародні, які хочуть допомогти досягти значних покращень у сфері транспорту та спрощення торгівлі у світі). COT є основним партнером GFR разом зі Світовим банком, Конференцією ООН з торгівлі та розвитку, ЮНІДО, Європейською економічною комісією ООН, Міжнародним союзом автомобільного транспорту та Міжнародною асоціацією повітряних вантажів та Болгарською палатою. Комерція та промисловість [20].

- Міжнародний центр розробки міграційної політики, створений у 1993 році, є міжнародною організацією, яка працює в сферах, пов'язаних з міграцією.

- COT. Відповідно, WOC і COT співпрацюють у ряді сфер, включаючи Гармонізовану систему, митну оцінку, правила походження та спрощення торгівлі. Номенклатура ГС використовується членами COT для планування своїх поступок на товари. Крім того, HS використовувався в деяких угодах (наприклад, Угода про сільське господарство та Угода про інформаційні технології) для визначення охоплення продукції. Технічний комітет WCO з митної оцінки працює над забезпеченням однаковості тлумачення та застосування Угоди COT про оцінку на технічному рівні.

Отже, організація ініціювала низку програм, спрямованих на зниження вразливості світової торгівлі до терористичних атак. Наприклад, у червні 2002 року WOC прийняла резолюцію, в якій відзначала загрозу тероризму для глобальної торгівлі, і створила робочу групу з приватним сектором під назвою “Спільна митно-промислова робоча група з безпеки та сприяння глобальному ланцюгу поставок”, щоб запропонувати вказівки та рекомендації щодо координації та вдосконалення методів митних адміністрацій для забезпечення ланцюга поставок. Ця оперативна група розробила пакет технічних заходів, включаючи митні рекомендації щодо інтегрованого управління ланцюгом

постачання, що вимагає застосування оцінки ризику до сумісного ланцюга поставок. Відповідно, ці зусилля завершилися прийняттям у 2005 році Рамкових стандартів SAFE, в яких СОТ встановила добровільні стандарти забезпечення міжнародної торгівлі як мінімальний поріг для прийняття державами-членами [21].

Створена після семи зустрічей у період з червня 2004 року по квітень 2007 року Стратегічною робочою групою високого рівня, що складається з дванадцяти членів організації, група зосереджується на технічному аспекті митної безпеки, насамперед шляхом прийняття оцінок ризиків. Стандарти SAFE ґрунтуються на Міжнародній конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур (1973 р.) і зосереджуються на чотирьох основних сферах:

- зобов'язання щодо узгодження попередньої інформації про електричні вантажі;
- застосування оцінки ризику;
- перевірка вантажів високого ризику, що виїжджають, країною експорту та
- встановлення операторів безпеки ланцюга поставок.

Незважаючи на майже загальну прихильність цим стандартам (на сьогоднішній день 162 держави взяли на себе зобов'язання), витрати та технічні складнощі платформи SAFE спонукали деякі держави до більш поступового та поетапного процесу впровадження. Таким чином, WOC ініціювала низку програм розвитку потенціалу, щоб допомогти державам у цьому зумінні, включаючи, зокрема, програму «Колумбус» – «Допомога безпечній торгівлі». Ця програма спрямована на повну реалізацію платформи SAFE шляхом оцінки потреб, планування та впровадження запобігання отримання недержавними суб'єктами зброї масового знищення, пропонуючи спеціальні навчальні заняття. Загалом, регіональні навчальні центри є одним

із ключових компонентів регіонального підходу. Утворюючи практично незалежні та автономні утворення, регіони мають найкращі можливості для визначення та реагування на потреби своїх членів у навчанні. Цей тип навчання, який є ширшим за обсягом, ніж той, що пропонується окремим країнам, дає змогу об'єднати та оптимізувати ресурси в межах одного регіону. Такі центри мають ряд переваг: вони дають змогу митним службовцям із сусідніх країн налагоджувати зв'язки один з одним і сприяють подальшому виконанню програм WCO в регіоні [22].

На сьогоднішній день створено двадцять дев'ять (29) регіональних навчальних центрів (RTC): сім в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні (Китай; Фіджі; Гонконг, Китай; Індія; Японія, Корея; Малайзія), чотири на сході та півдні Регіон Африки (Кенія; Маврикій; Південна Африка; Зімбабве), три в регіоні Західної та Центральної Африки (Буркіна-Фасо; Конго (Рес.); Нігерія), сім в Європейському регіоні (Азербайджан; Угорщина; Казахстан; Киргизстан; Північна Македонія; Російська Федерація; Україна), дві в регіоні Америки (Бразилія; Домініканська Республіка) і шість у Північній Африці, Близькому та Середньому Сході (Єгипет; Йорданія; Кувейт; Ліван; Саудівська Аравія, Туніс) [22].

На нашу думку, навчальна та тренінгова частина такої важливої міжнародної організації є необхідною складовою для розвитку міждержавної колаборації та співпраці. Для України це можливість розвитку згідно міжнародних стандартів.

Таким чином, можна вказати, що історично, WCO очолювала обговорення, розробку та впровадження безпечних митних систем і процедур. Організація розробила та адмініструвала Гармонізовану систему опису та кодування товарів, міжнародну стандартну систему класифікації товарів.

Також, важливо, що WCO також відповідає за адміністрування угод

Світової організації торгівлі про митну оцінку, які забезпечують систему оцінки імпортованих товарів, і правил походження, які використовуються для визначення походження даного товару. Зосереджуючись на захисті суспільства через безпечну міжнародну торгівлю, СОТ запровадила митні заходи та обмежила шахрайські дії. Таким чином, робота організації призвела до зростання легітимних угод з міжнародної торгівлі.

WCO представляє понад 170 митних адміністрацій у всьому світі та обробляє понад 98 відсотків усієї міжнародної торгівлі. Програма ВТамО Columbus є невід'ємною частиною ініціатив організації з розвитку потенціалу, які оцінюють потреби урядів-членів. Якщо оцінки вказують на значну потребу, членам надаються інструменти, навчання та підтримка. На додаток до технічної допомоги та навчання, різноманітні зустрічі WCO є форумом для діалогу та обміну досвідом. Організацію очолює керуюча рада, секретаріат, а також технічні та консультативні комітети [23].

Україна стала членом Ради митного співробітництва з 10 листопада 1992 року [24]. Після вступу до Всесвітньої митної організації Україна стала стороною її семи конвенцій: Конвенції про створення Ради митного співробітництва, підписаної 15 грудня 1950 року (Україна приєдналась до цієї Конвенції 10 листопада 1992 року); Митної конвенції, що стосується контейнерів, підписаної 2 грудня 1972 року (УРСР приєдналась до неї 22 жовтня 1973 року); Міжнародної конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур (Киотська конвенція), підписаної 18 травня 1973 року (УРСР приєдналася до неї 18 травня 1973 року; зараз Конвенція не діє, оскільки в 1999 році було підписано Доповнену конвенцію, яка має аналогічну назву); Міжнародної конвенції про взаємну адміністративну допомогу у відверненні, розслідуванні та припиненні порушень митного законодавства (Конвенція Найробі), підписаної 9 червня 1977 року (Україна стала стороною цієї

Конвенції 11 липня 2000 року); Міжнародної конвенції про гармонізовану систему опису та кодування товарів, підписаної 14 червня 1983 року (наша держава приєдналась до неї 26 червня 2002 року); Конвенції про тимчасове ввезення (Стамбульська конвенція), підписаної 26 червня 1990 року (приєднання України до конвенції відбулося 24 березня 2004 року); Міжнародної конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур (Доповнена Кіотська конвенція), прийнятої 26 червня 1999 року (5 жовтня 2006 року до неї приєдналась й Україна). Найбільшим значним досягненням у напрямку впровадження Україною міжнародних стандартів оновленої Кіотської конвенції стало прийняття 13.03.2012 р. нової редакції Митного кодексу України, що набрав чинності 01.06.2012 р. МКУ містить максимальну кількість норм прямої дії, які приведені у відповідність до вимог оновленої Кіотської конвенції, а саме: дозволяє використовувати електронне декларування всім охочим підприємцям без будь-яких обмежень та у всіх митних режимах; визначає вичерпний перелік документів, потрібних для митного оформлення; надає право декларанту на внесення змін до митної декларації, подавати неповну декларацію для оформлення товарів, якщо він не володіє точними відомостями про товар; скорочує час митного оформлення однієї імпоротно-експортної операції з 24 годин до 4; запроваджує пост-аудит, тобто право митниці здійснювати митний контроль після закінчення експортно-імпоротної операції підприємця; дозволяє українським підприємцям, які тривалий час працюють на ринку, не мають заборгованостей, не допускають суттєвих правопорушень, отримати статус уповноваженого оператора економічної діяльності; суттєво розширює права підприємців у частині оскарження рішень, дій та бездіяльності митних органів та їх посадових осіб. Прийняття рамкових стандартів дуже важливе для України, саме вони дозволяють Україні: застосовувати передові міжнародні стандарти

у розвитку національної митної справи; створити сприятливіші умови для розвитку міжнародної торгівлі; поліпшити здатність виявляти і контролювати вантажі, які підпадають під критерії ризику; збільшити ефективність управління рухом товарних потоків; скоротити тривалість процедур митного контролю і випуску товарів у вільний обіг [24].

Протягом останніх 5 років (2011–2015) розвиток різних правових галузей та членство в правових інструментах призвело до нових тенденцій [25]. WCO присвячує 2022 рік розширенню цифрової трансформації митниці шляхом використання культури даних та створення екосистеми даних.

На сесіях Ради WCO 2019 року члени схвалили новий стратегічний план на період 2019-2022 років, який містить десять пріоритетів, на яких Секретаріат WCO має зосередитися: План дій щодо COVID-19, скоординоване управління кордоном, безпека та безпека, переглянута Кіотська конвенція, Електронна комерція, Гармонізована система, стратегія нарощування потенціалу, вимірювання ефективності, цілісність, цифрова митниця та аналітика даних [25].

Здобутки СОТ з моменту її створення багато; проте, можливості для покращення та попереду виклики є значними. Тому, готуючи стратегічний політичний документ високого рівня, який містить чіткі та конкретні цілі та простий для моніторингу, Організація намагається ефективно реагувати на складне та безперервно мінливе міжнародне середовище. Дуже важливо мати стратегічний інструмент, який визначає необхідні ініціативи та заходи. СОТ має основне значення для розвитку міжнародних стандартів та сприяння їх впровадженню з метою полегшення легальної торгівлі, забезпечення справедливого збору доходів та захисту суспільства, яке згодом перетворюється на економічне процвітання. Це є причиною спрямувати ресурси та зусилля СОТ на досягнення цих цілей. Основним ресурсом

Організації є її персонал, Стратегічний план на 2019-2022 роки є документом, який повідомить їм Стратегічні цілі, визначені Членами, та Стратегічні пріоритети/Ініціативи, які необхідно виконати для виконання Заяви про бачення. Запропонований Стратегічний план WCO на 2019-2022 рр. сприяє виконанню місії WCO з точки зору виконання стратегічних дій і забезпечення безперервності ролі WCO як єдиної міжнародної організації, повністю зосередженої на встановленні міжнародних стандартів для митних процедур, сприянні розвитку митних процедур.

Відзначимо, на нашу думку, що серед основних Цілей на 2019- 2022 роки ключовими є :

- Забезпечити керівництво та підтримку митним адміністраціям. WCO визначила своєю основною стратегічною метою забезпечення керівництва, керівництва та підтримки своїм членам.

- Удосконалення процесів WCO шляхом розробки міжнародних стандартів, посилення співробітництва та створення спеціального потенціалу має на меті надати членам необхідні інструменти та інструменти для надання більшого сприяння, покращення збирання доходів та краще захищати суспільство.

- Дослідницькі роботи та аналіз будуть зосереджені на основних тенденціях, враховуючи можливості та загрози для митних операцій, а також як отримати від них вигоду/пом'якшити їх.

Отже, в результаті аналізу становлення, історії та роботи Всесвітньої Митної Організації можна зробити висновки, що дана організація займає важливе місце в системі міжнародних організацій. Вона була створена внаслідок необхідності митного регулювання після Другої Світової війни. Для України важливим є адаптація та слідуванням стандартам Всесвітньої Митної Організації, що на сьогодні становить значну проблему.

1.3 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОБОТИ СУЧАСНИХ МОДИФІКАЦІЙ СИСТЕМИ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ТОРГІВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН КРАЇН

В даній частині дипломної роботи досліджуємо сучасний стан та проблеми розвитку митного регулювання як в Україні так і в світі.

На наш погляд, варто вказати, що митне регулювання ускладнюється з кожним роком і потребує більш деталізованого розгляду. Підвищення рівня криміналізованості, цифрові технології та глобалізації ускладнюють процеси прийняття рішень. Відповідно необхідно створити гнучну та актуальну систему митного регулювання.

У все більш глобалізованому світі, в якому розширюється як легальна, так і незаконна торгівля, митні адміністрації повинні визначити та зрозуміти ключові міжнародні, регіональні та національні стратегічні чинники, щоб реагувати належним чином. Ці чинники є універсальними, і хоча більшість митних адміністрацій визнають, що їхня роль кардинально змінилася, а їхній мандат розширився, реакція міжнародної митниці була некоординованою. Це викликало активну реакцію Всесвітньої митної організації (WCO), яка, як частина своєї відданості новому баченню та плану дій для митниці, прийняла Рамкові стандарти для забезпечення та полегшення глобальної торгівлі, щоб забезпечити глобальну відповідь для безпеки та полегшення ланцюга поставок [25].

Глобалізація призводить до того, що світ стає дедалі складнішим та небезпечнішим. Світ взаємопов'язаний, що відображається розширеними потоками товарів, людей, капіталу, інформації та технологій. Стає легше вести

бізнес на міжнародному рівні. Це дає країнам можливість прискорити економічне зростання та розвиток за рахунок збільшення міжнародної торгівлі. Це вигідно не тільки для легальної торгівлі; це також приносить користь нелегальній торгівлі, і злочинці використовують більш інтегровані ринки та вільніше переміщення людей для переміщення товарів, людей і грошей через кордони.

Відповідно, ці зміни призводять до зростання діапазону та складності ризиків, якими необхідно управляти на кордоні. Відсутність ефективного контролю створює ризики для економіки та суспільства і може підірвати досягнуті здобутки. Таким чином, можемо визнати, що сучасні системи митного регулювання потребують постійної модифікації.

Внаслідок динамічного та швидко мінливого середовища, в якому вона працює, митним адміністраціям необхідно визначити та зрозуміти ключові міжнародні, регіональні та національні стратегічні чинники, щоб бути більш емпатичним до змін [26].

Відповідно, традиційні моделі торгівлі змінюються, а кількість учасників збільшується. Частка країн, що розвиваються, у світовій торгівлі товарами зараз становить понад 30%, збільшившись приблизно з 20% у середині 1980-х років. Торгівля товарами між країнами, що розвиваються, тобто торгівля Південь-Південь, також значно зросла зі середньорічними темпами 11% протягом останнього десятиліття, і близько 40% експорту з країн, що розвиваються, призначається для інших країн, що розвиваються. Розвинулася світова виробнича спеціалізація, зокрема на промислових товарах:

По-перше, частка вироблених товарів усередині світова торгівля товарами значно зросла в усьому світі.

По-друге, значно зросла частка експорту деталей і комплектуючих у

загальному товарному експорту.

По-третє, експортовані товари містять значну частину імпортованих проміжних матеріалів. Ця зміна структури впливає на типи операцій, які здійснюються багатьма митними адміністраціями. Нові моделі логістики та ланцюга поставок [26].

Нові процедури, впливають на логістику вантажів і посилюють тиск на ланцюги поставок. Потреби сучасного міжнародного бізнесу тиснуть на митні адміністрації, щоб ефективно й ефективно обробляти товари та мінімізувати затримки. Непотрібні затримки збільшують витрати на міжнародну торгівлю та підривають конкурентоспроможність трейдерів.

Більше того, міжнародна організована злочинність сприяє багатьом серйозним загрозам міжнародному миру та безпеці. За даними Організації Об'єднаних Націй, корупція, незаконна торгівля та відмивання грошей сприяють слабкості держави, перешкоджають економічному зростанню та підривають демократію. Організована злочинність все частіше діє через плавні мережі, а не через більш офіційні ієрархії. Ця форма організації надає злочинцям різноманітність, гнучкість, низьку помітність і довговічність.

Більше того зростає епідеміологічна та біологічна небезпека, при переміщенні товарів через кордон.

Біобезпека охоплює багато сфер людського життя і тісно пов'язана з:
епідеміологічною безпекою;

військова безпека;

безпека лікарських засобів (хімічне та біологічне забруднення, фальсифікація);

безпечність харчових продуктів;

екологічна безпека.

Найпоширенішими проявами біологічної небезпеки є масові хвороби, епідемії, пандемії серед людей та епізоотія серед тварин, особливо пере переміщені через кордон [26]. Інфекції належать до найбільш загрозливої групи біологічних ризиків. Щороку у світі реєструється близько 2 мільярдів випадків різних інфекцій, в результаті чого помирає понад 17 мільйонів людей. Важливе значення має медичне, соціальне та економічне значення інфекційних захворювань. Тому зазвичай важливим елементом є забезпечення біобезпеки в атмосфері, особливо під час польотів в обмеженому просторі. Наприклад, перевезення зразків в межах державних кордонів повинна здійснюватися відповідно до національних правил. Транскордонне перевезення зразків вірусу SARS-CoV-2 повинна здійснюватися відповідно до Типових правил ООН, документом Міжнародної організації цивільної авіації ІКАО № 9284 (для авіаперевезень) (17) і будь-якими іншими застосовними правилами в залежності від використовуваного виду транспорту. Більш докладні відомості містяться в керівництві ВООЗ за правилами транспортування інфекційних матеріалів 2019-2020 років. Зразки, отримані від пацієнтів з підозрою на захворювання або підтвердженим захворюванням, повинні транспортуватися для діагностичних або дослідницьких цілей з маркуванням UN3373 «Біологічні матеріали, категорія В». Вірусні культури або ізолятів повинні транспортуватися як речовини категорії А з маркуванням UN2814 «Інфекційний матеріал, що вражає людей» . Все що перевозяться зразки (категорії UN3373 або UN2814) повинні бути забезпечені відповідною пакуванням, маркуванням і документацією, як описано в вищезазначених документах [27].

Великого ризику також в світі завдає біотероризм, що потребує додаткового дослідження та вивчення. Відповідно, реалізація державної політики у галузі біологічної безпеки здійснюється шляхом створення та

ефективного функціонування національної системи біологічної безпеки та біологічного захисту, яка забезпечить прогнозування, запобігання, виявлення та протидію існуючим загрозам біологічного походження. фактори навколишнього середовища, можливі акти біотероризму. Вирішення проблеми можливе завдяки: вдосконаленню єдиної національної системи виявлення біологічних загроз, яка передбачає створення довідкових центрів в адміністративних одиницях України; удосконалення законодавства України [28], що регулює питання біологічної безпеки та біологічного захисту; вдосконалення механізму державного регулювання, контролю та координації взаємодії між центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, органами управління потенційно небезпечними об'єктами та суб'єктами господарювання, які володіють або використовують об'єкти підвищеного епідемічного ризику, вдосконалення системи підготовки, перепідготовки фахівців у біобезпеці та біологічного захисту, розробка нормативно-методичної, дослідницької, виробничої та матеріально-технічної бази інформаційного забезпечення заходів, включаючи підвищення обізнаності громадськості, забезпечення створення умов для підготовки фахівців різної кваліфікації, а також для здійснення органами виконавчої влади інструментів управління ризиками для негативного впливу шкідливих біологічних факторів на біосферу та навколишнє середовище [29].

Міжнародне співтовариство прийняло низку міжнародних документів, спрямованих на контроль за міжнародним переміщенням шкідливих і небезпечних вантажів. Ці документи включають Конвенцію про міжнародну торгівлю видами, що перебувають під загрозою зникнення (CITES) та Базельську конвенцію про контроль за транскордонним переміщенням небезпечних відходів та їх видаленням. Ці та інші міжнародні документи впроваджуються митними адміністраціями на національних кордонах.

Важливо, що зростаюче занепокоєння щодо навколишнього середовища також, ймовірно, призведе до нових екологічних договорів, що вплинуть на контроль, який застосовує митна служба на кордонах.

Наслідки епідемії також вплинули на загальносвітові тенденції. У багатьох країнах митні адміністрації, як головні торгові розпорядники, відчують різке розширення масштабів і складності роботи. Таким чином, митниця є центральною частиною процесу глобалізації та каталізатором конкурентоспроможності країн і компаній. Митниця більше не лише збирає державні доходи на кордоні, але й відповідає за управління міжнародною торгівлею та забезпечення безпеки економіки та суспільства щодо транскордонного переміщення товарів.

У разі регіональних торговельних домовленостей, які спрямовані на лібералізацію торгівлі між територіями країн-учасниць, відповідальність митниці фактично збільшується. Навіть якщо багатосторонні та регіональні торговельні домовленості призводять до скорочення доходів, ПДВ та інші податки все одно мають бути нараховані та накладені на імпортовані товари як засіб підвищення податків, а також вирівнювання умов щодо імпортованих товарів. Подальшою контрольною функцією є запобігання недобросовісній конкуренції з боку товарів, що переходять на внутрішній ринок. Акцент зміщується на автоматизацію, управління ризиками та розвідку, щоб полегшити переміщення законних товарів і зосередити ресурси на зонах високого ризику. Розширення повноважень і обсягів роботи митниці вимагають більш чіткої здатності визначати, які товари чи мандрівники повинні мати вільний прохід, а які слід зупиняти та перевіряти [30].

Отже, нові та нові стратегічні чинники призвели до великих зрушень і значних змін для національних урядів та їхніх митних адміністрацій. Очевидно, що традиційна роль митниці з точки зору зосередження

здебільшого на зборі доходів змінюється, а повноваження митних адміністрацій розширюються. Хоча цілі та пріоритети контролю за транскордонним переміщенням товарів можуть відрізнятися від країни до країни, все більше усвідомлюється внесок митних адміністрацій у соціально-економічний розвиток, сприяючи, з одного боку, розширенню сприяння законній торгівлі та, з іншого, захист національних економік і суспільств шляхом застосування контролю за транскордонним переміщенням товарів. За даними Світового банку, визнається, що митна служба відіграє вирішальну роль у здійсненні низки торговельної, економічної та соціальної політики та сприяє досягненню цілей національного розвитку. Без ефективного та ефективного національного митного адміністрування уряди не зможуть досягти цілей своєї політики щодо збору доходів, сприяння торгівлі, статистики торгівлі та захисту суспільства. Хоча деякі митні адміністрації почали реагувати на ці виклики, загальна глобальна реальність полягає в тому, що митні адміністрації все ще застосовують непов'язані, неузгоджені та дублюючі засоби контролю за переміщенням одних і тих самих товарів і в основному діють окремо, що призводить до непотрібного дублювання.

Отже, митниця відповідає за реалізацію широкого спектру політики управління кордонами, часто від імені інших державних установ. Проте останнім часом роль митниці суттєво змінилася, і те, що може бути основним бізнесом для однієї адміністрації, може виходити за межі сфери відповідальності іншої. Це відображає мінливе середовище, в якому діють митні органи, та відповідні зміни державних пріоритетів. Така широта відповідальності відображає той факт, що митним органам вже давно доручено керувати питаннями, за які інші урядові міністерства та відомства несуть політичну відповідальність, такими як охорона здоров'я, сільське господарство, навколишнє середовище, статистика торгівлі та в деяких

випадках імміграція [31]. Зазвичай це досягається шляхом виконання різноманітних угод про рівень обслуговування, коли митна служба несе регуляторну відповідальність на місці ввезення та експорту. Такі обов'язки з управління кордоном впливають із більш традиційної ролі митниці зі збору мита на товари, що продаються на міжнародному рівні, загальним розширенням якої є збір інших форм податку, таких як податок на додану вартість (ПДВ) та акцизні збори. У багатьох країнах, що розвиваються, і найменш розвинутих країнах імпорتنі мита та відповідні податки становлять значну частку національного доходу. У зв'язку з цим, основним завданням для їх митних органів, зрозуміло, є збір доходів. У розвинених країнах, з іншого боку, з відносно малою залежністю від імпорту як джерела державного доходу, все більше уваги приділяється охороні кордонів, з особливим наголосом на забезпеченні виконання заборон та обмежень імпорту та експорту, у тому числі тих, що впливають з Торгові угоди. Тим не менш, нинішня тенденція до глобальної вільної торгівлі та нещодавнє посилення занепокоєння міжнародного тероризму призвели до того, що безпека кордонів стала пріоритетом у всіх економіках.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

В даному розділі дослідили засади сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн .

Також, в даному розділі було приділено увагу міждержавні біологічній безпеці при переміщенні небезпечних товарів через кордон.

Розглянули передумови та фактори митного регулювання в Україні та світі, також відмінність між ними. Загалом, в світі, де торгівля зростає, митні суб'єкти повинні визначити та зрозуміти ключові міжнародні, регіональні та національні стратегічні фактори, щоб реагувати належним чином. Ці фактори є універсальними, і, хоча більшість митних адміністрацій визнають, що їхня роль різко змінилася, а їхній мандат розширився. Тому, важливо розуміти зростаючу роль митного регулювання в світі. Відповідним інструментом національної зовнішньоекономічної політики України завжди було і залишається митне регулювання, яке є узгодженою діяльністю державних органів щодо застосування митних зборів і процедур при перетині митного кордону. З розвитком промисловості та зовнішньої торгівлі, поглибленням міжнародного поділу праці, активізацією виробничо-технологічних зв'язків усередині транснаціональних корпорацій розширилися й змінилися функції митного регулювання. Зростає і роль Світової митної організації. Членство України у даній організації не лише підкреслило, а й суттєво загостило протиріччя між необхідністю швидкої інтеграції національної економіки у світове господарство, з одного боку, та впровадженням інноваційних технологій структурування національного виробництва. підхід до її вирішення. Таким чином, в даному розділі ми дослідили становлення сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн.

РОЗДІЛ 2. НАУКОВО-АНАЛІТИЧНІ ЗАСАДИ РОБОТИ СУЧАСНИХ МОДИФІКАЦІЙ СИСТЕМИ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ТОРГІВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН КРАЇН

2.1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАПРЯМІВ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

В даному пункті досліджуються засади митного регулювання на національному та міжнародному рівнях.

По перше варто вказати, що зовнішньоекономічна діяльність є складовою національної економічної політики, тому підлягає державному регулюванню. Державна політика, що проводиться в країні, визначає багатоваріантність можливостей і служить задоволенню різноманітних інтересів і потреб сучасного суспільства. Митна справа тісно пов'язана з міжнародними відносинами, тому в центрі уваги митної справи – гармонізація та уніфікація із загальновизнаними міжнародними стандартами та практиками.

Відповідно, саме тому в сучасних умовах зростає актуальність досліджень з питань митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, оскільки активно змінюється структура та об'єми товарообігу, зростає інтерес до уніфікації митного законодавства в різних країнах. Тому вирішення проблем митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності необхідно починати з розуміння та тлумачення основних засад митного регулювання.

Єдність митної та зовнішньоекономічної політики виявляється у: використанні спільних гарантій у зовнішній торгівлі; у спільній розробці методичного та матеріального забезпечення; участь у роботі міжнародних торговельно-економічних організацій; у проведенні науково-практичних конференцій; при підготовці публікацій тощо.

Важливим є також визначення принципів безпосередньої зовнішньоекономічної діяльності в Україні, а саме: принцип суверенітету народу України у зовнішньоекономічній діяльності; принцип свободи зовнішньоекономічного підприємництва; принцип юридичної рівності та недискримінації; верховенство права; принцип захисту інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності; принцип еквівалентності обміну.

Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності є одним із ефективних засобів підтримки держави та стимулювання розвитку експортного потенціалу будь якої країни країни.

Відповідно, міжнародна торгівля є важливим аспектом для країн у їхніх відносинах один з одним. Міжнародні відносини між державами постійно розвиваються, відповідно змінюються міжнародно-правові основи митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Лібералізація міжнародної торгівлі призводить до структурних змін у національній економіці.

Отже, Гуменюк О. Г. вказує, що митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні здійснюється з метою: забезпечення збалансованості економіки та збалансованості внутрішнього ринку України; стимулювання прогресивних структурних змін в економіці, у тому числі зовнішньоекономічних зв'язків зовнішньоекономічної діяльності; створити найсприятливіші умови для залучення української економіки до глобального поділу праці та наближення її до ринкових структур зарубіжних розвинених країн [32].

Така система митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності є однією з основних функцій державного управління, яка поширює як загальні принципи, притаманні державному управлінню в цілому, так і специфічні принципи, на яких ґрунтується митна політика країни.

Відповідно, митне регулювання здійснюється в першу чергу на засадах державної політики у відповідній сфері.

Загалом, державна політика у сфері державної митної справи є складовою внутрішньої та зовнішньої політики, яка визначає зміст діяльності держави та її компетентних органів у регулюванні зовнішньоекономічних відносин та організації митної системи та спрямована на захист національних інтересів, національної безпеки та економічний суверенітет. По суті, це система заходів, що вживаються державою для регулювання зовнішньої торгівлі (обсяг, структура та умови експорту та імпорту) шляхом встановлення відповідного митного режиму транзиту товарів і транспортних засобів через кордон тощо. Сукупність державних органів, які беруть участь у розробці та реалізації державної митної політики, а також система засобів її реалізації, порядок використання компетентними державними органами інструментів митного регулювання загалом утворюють механізм державної митної політики.

Основними завданнями державної політики у сфері державної митної справи є: забезпечення найбільш ефективного використання інструментів митного контролю та регулювання торгівлі на митній території України, стимулювання розвитку національної економіки, інтеграції економіки в світову економіку; зміцнення торгівлі та платіжного балансу країни; зростання доходів державного бюджету; зміцнення торгово-політичних позицій України; розширення культурного та інформаційного обміну між Україною та зарубіжними країнами, міжлюдських контактів; охорона життя і здоров'я людей і тварин, збереження навколишнього середовища; охорона державної та громадської безпеки; захист прав і законних інтересів громадян, підприємств, об'єднань та організацій, культурно-історичної спадщини України. Спрямованість цілей державної митної політики на захист товарного ринку та стимулювання розвитку національної економіки визначає її тісний зв'язок із внутрішньою політикою держави [32]. Як невід'ємна частина зовнішньої політики держави державна політика у сфері державної митної справи покликана реалізувати зовнішньоекономічні інтереси

держави для сприяння її структурній перебудові з метою відродження, вдосконалення та розвитку.

Державна політика у сфері державної митної справи та її основні елементи багато в чому збігаються в багатьох країнах. Вона реалізується через митницю, яка є державною монополією в усіх країнах. Її основним змістом є забезпечення комплексного централізованого регулювання зовнішньої торгівлі. Кінцева мета державної політики у сфері державної митної справи - залучення додаткових коштів на бюджетування, захист внутрішнього ринку. Водночас слід сприяти міжнародним контактам [33].

Сучасний етап розвитку економічних відносин передбачає, перш за все, поширення таких елементів економічної системи, які, з одного боку, можуть забезпечити стимулюючі умови для підприємницької діяльності всіх підприємств, а з іншого, служать інструментами державного впливу в економіці. Це повною мірою стосується формування митно-тарифної системи регулювання зовнішньоекономічних відносин [33].

Залежно від критеріїв поділу розрізняють такі методи впливу держави як адміністративний, економічний та правовий.

Під адміністративними методами регулювання митно-тарифних відносин розуміють систему державних норм, положень, заборон, за допомогою яких країна здійснює безпосередній вплив на зовнішньоекономічну діяльність, регулює свою діяльність в інтересах суспільства. Як правило, ці методи домінують у функціонуванні моделі управління центральним плануванням, але деякі елементи можуть бути використані при функціонуванні ринкових відносин.

Основними з них є:

- застосування системи митних режимів;
- методи розрахунку митної вартості;
- ускладнити або спростити систему митних процедур;
- система експортного контролю;

- сертифікація імпортої продукції;
або ускладнення товарної номенклатури зовнішньоекономічної діяльності.

Як визначає Гребельник О.П. економічні методи регулювання ґрунтуються на використанні економічних інструментів митної політики: мита, податків, митних зборів та інших видів платежів. За допомогою цих інструментів країна вирішує, перш за все, проблеми регулювання зовнішньої торгівлі з іноземними державами, захисту вітчизняних виробників, поповнення державного бюджету за рахунок доходів від зовнішньоекономічних операцій [34].

Будь-який суб'єкт господарювання здійснює свою діяльність у відповідному правовому середовищі, яке формується на основі правової бази, тобто правила поведінки суб'єктів визначаються законодавством країни, на ринку якої працює компанія.

Економічні можливості підприємства у сфері зовнішньоекономічної діяльності обмежені правилами та обов'язками, передбаченими організаційно-інституційною підсистемою економічної системи суспільства. Суть цієї підсистеми визначається тією роллю, яку відіграє процес організації у забезпеченні та впорядкуванні системи управління в цілому. Використання організаційно-інституційного інструментарію в механізмі зовнішньоекономічного співробітництва дає змогу організувати складну систему взаємодії різних форм міжнародної організації виробництва та міжнародного обміну, взаємозв'язку між ними, взаємозалежності внутрішньої та зовнішньої економіки. У процесі взаємодії всіх суб'єктів зовнішньоекономічних зв'язків відбувається формування міжнародної організаційної структури виробництва, розробка організаційних форм і принципів їх регулювання.

Правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності має відповідати двом критеріям: враховувати особливості суб'єкта та відповідати потребам

суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Основним завданням є створення сприятливого правового клімату для реалізації економічних інтересів суб'єктів господарювання у сфері зовнішньоекономічних зв'язків.

Правова форма митного управління - дія, виражена зовнішньо та юридично оформлена державним органом з питань митного управління або його посадовою особою, яка здійснюється в межах його компетенції та спричиняє певні правові наслідки.

Ченцов В. В., Мазур А. В. виділяють наступні форми правового регулювання митної діяльності:

- Публікація нормативних актів.
- Видання індивідуальних правових актів. Наприклад, наказ про призначення особи на посаду інспектора митниці або присвоєння їй спеціального звання [34].
- Відзначення адміністративних договорів. Прикладом є Генеральна угода про співробітництво та організацію відносин між Державною митною службою України та Державною адміністрацією залізничного транспорту України. Таким чином, Державна митна служба України уклала тристоронню Угоду про співробітництво з Асоціацією міжнародних автомобільних перевізників України та Міжнародним союзом автомобільного транспорту та 20 жовтня 2016 року підписала Додаток № 57.
- Виконання нормативно-правових актів тощо [34].

Загалом, митно-правові норми відіграють важливу роль у системі правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Це пов'язано з функціями, які виконують митно-тарифні регулятори в обслуговуванні міжнародних економічних відносин.

Таким чином, митне регулювання здійснюється Україною як державою в особі її органів у межах своєї компетенції; недержавні організації з управління економікою, що діють на підставі нормативно-правових документів; суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на підставі укладених

між ними координаційних договорів.

Так, до суб'єктів митної політики належать державні органи (Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство внутрішніх справ України, Державна митниця). Служба України, митниця, регіональна митниця, митні пости, Державна прикордонна служба України, Державна податкова служба України, Державна контрольно-ревізійна служба України, Національне агентство України з питань державної служби, Служба безпеки України, прокуратура, держ. виконавча служба тощо), постійні та тимчасові робочі органи та дорадчі органи в центральних органах виконавчої влади (Митно-тарифна рада при Кабінеті Міністрів України, Рада з питань зовнішньоекономічної діяльності при Кабінеті Міністрів України, Державна рада). митна служба України), промислові об'єднання торгівлі асоціації, різноманітні групи інтересів та політичні угруповання, пов'язані із зовнішньоекономічною сферою діяльності (Українська торгово-промислова палата, Асоціація митних брокерів України, Асоціація митних перевізників України та ін.). До об'єктів митної політики належать підприємства різних форм власності, соціальні групи та окремі особи [35].

Усі ці інститути, за винятком інституту митної служби, існують і діють в економічній системі, а сферу їх існування відносять до особливої сфери, яка називається інституційною.

В системі суб'єктів митного регулювання варто відзначити роботу Державної митна служби України, яка є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів.

У більшості досліджень сучасного періоду становлення Державної митної служби України (1991-2012 роки) виділяють кілька етапів:

1. Формування української митної системи (1991-2003 рр.).

2. Період удосконалення діяльності (2004-2009).
3. Новітня історія Митної служби України (2010 – листопад 2012).
4. Етап трансформації (з грудня 2012 р. по теперішній час) [35].

Держмитслужба реалізує державну митну політику, державну політику у сфері протидії порушенням під час виконання законодавства з питань державної митної справи [36].

Держмитслужба у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, законами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, законами Кабінету Міністрів України та робота міністрів України та інших законів [37]. Найскладнішим завданням для державних служб є застосування системного підходу до регулювання ланцюгів поставок та розвитку зовнішньоторговельних відносин при визначенні товарів, що становлять загрозу національній безпеці. Держави-члени Європейського Союзу приділяють значну увагу питанням управління ризиками в міжнародних ланцюгах поставок. Вони розробили низку нормативно-правових актів, що регулюють діяльність митних служб з метою підвищення ефективності міжнародних ланцюгів поставок. Але є ще багато завдань, які має вирішити ЄС у сфері управління митними ризиками в міжнародних ланцюгах поставок (інформаційні та ресурсні завдання, а також завдання взаємодії). Вирішення цих завдань допоможе митним органам досягти вищого та конкурентоспроможного рівня управління митними органами [38].

Далі, маємо відзначити, що Митний союз є основою Європейського Союзу та важливим елементом функціонування єдиного ринку. Митний союз означає, що країни-члени ЄС застосовують загальну систему митних зборів до імпорту товарів з-за меж митної території ЄС, немає митних зборів і митного контролю на кордонах між державами-членами ЄС. Єдиний ринок може функціонувати належним чином лише за умови спільного застосування загальних правил на його зовнішніх кордонах.

Для цього національні митні адміністрації ЄС діють як єдині. Хоча митне законодавство приймається на рівні ЄС, воно реалізується на децентралізованій основі державами-членами. Митні органи держав-членів контролюють усі товари, що в'їжджають або виїжджають з митної території ЄС, незалежно від способу їх в'їзду чи виїзду [39].

При тому, вчені відмічають негативні тенденції до зниження якості митного регулювання за останні роки в Україні. Наприклад, Бережнюк І.І. зазначає, що протягом 2012-2018 років в Україні знизилася ефективність системи митного регулювання (втрачена робота в таких важливих сферах митних операцій, як післяаудит, митна статистика, захист українського ринку), а також система спрощення діяльності суб'єктів зовнішньої торгівлі з заходи безпеки були незбалансованими. Узагальнено сучасні інструменти митниці ДФС, орієнтовані на запобігання та виявлення зовнішніх загроз економічній безпеці держави. Так само, незважаючи на здійснення додаткових заходів щодо гармонізації внутрішнього митного законодавства з європейським, створення сприятливих умов для здійснення зовнішньоекономічної діяльності, доцільність розробки концепції економічної безпеки зовнішньої торгівлі на основі збалансування економічних інтересів, виходячи з пошук зобов'язань щодо контрольних заходів органів доходів і зборів для гарантування економічної безпеки у сфері зовнішньоекономічної діяльності та забезпечення спрощення бізнесу з урахуванням їх економічних інтересів. У рамках концепції сформовано теоретико-методологічні аспекти економічної безпеки, систематизовано категоріально-понятійний апарат, визначено відповідні принципи, інструменти та механізм збалансування інтересів держави та бізнесу в системі економічної безпеки [40].

Таким чином, в умовах розвитку ринкової економіки митне регулювання є державним інструментом здійснення зовнішньоекономічної діяльності, від роботи якого залежить розвиток пріоритетних сфер економіки та підприємництва, у тому числі малого та середнього бізнесу.

2.2 НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМА МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ УКРАЇНИ ТА В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

В даному пункті досліджується питання нормативно-правового регулювання митної діяльності та різних рівнях: національному та міжнародному.

Одними з перших економічних законів України були Закон України «Про митну справу в Українській РСР» та Митний кодекс України 1991 року. Поступово митне право оформилося у відносно самостійну галузь права. Проте, на сьогодні митне право ще знаходиться в стадії формування. Відповідно, деякі правила скасовуються, інші їх замінюють.

Однак якщо на перших порах Україна намагалася спиратися на суто національні інтереси в реалізації митної політики, то згодом, під впливом об'єктивних причин та реалізації концепції адаптації національного законодавства до європейських стандартів, необхідно було розвивати її з урахуванням врахування інтересів інших країн та наближення митного законодавства. Із прийняттям у 2012 році нового Митного кодексу України значно розширено механізм правового регулювання митних відносин.

Митний кодекс [40] визначає принципи організації та здійснення митної справи в Україні, регулює економічні, організаційні, правові, особисті та соціальні аспекти діяльності української митної служби. Положення Кодексу спрямовані на захист економічних інтересів України, створення сприятливих умов для розвитку її економіки, захист прав та інтересів суб'єктів господарювання та громадян, а також забезпечення дотримання митного законодавства України [41].

У Податковому кодексі України акцизу присвячений цілий розділ (глава 6), у якому вказано перелік підакцизних товарів та їх коди згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (ст. 215)

[4].

Нещодавно у зв'язку з воєнними діями в Україні, набула чинності постанова Кабінету Міністрів України «Деякі проблеми митного оформлення окремих товарів, що ввозяться на митну територію України під час дії воєнного стану» від 9 березня 2022 р. № 236, у якій зазначено, що:

1) у період дії воєнного стану, запровадженого Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 при ввезенні товарів на митну територію України, їх декларування та митне оформлення можуть здійснюватися відповідно до митного режиму імпорту. шляхом подання попередньої митної декларації, яка містить усі відомості, необхідні для оформлення товарів, без пред'явлення таких товарів митному органу відповідно до ч. 5 ст. 259 Митного кодексу України, або в місці перетину митного кордону України шляхом подання повної митної декларації звичайним способом, або в будь-якому митному органі в порядку, встановленому законодавством;

- митне оформлення зазначених товарів здійснюється без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (крім державного контролю експорту);

- Держмитслужба або визначений нею митний орган може відстрочити сплату митних платежів під час ввезення на митну територію України товарів, зазначених у додатку до цієї постанови, на підставі одночасно поданої письмовий запит платника податків. з митною декларацією;

- внесення змін до заповненої митної декларації у зв'язку зі сплатою митних платежів здійснюється шляхом складання в установленому порядку коригувального листа у строки, передбачені законодавством [41].

Врегульовані відносини, раніше врегульовані статутами, введені нові інститути митного права [42].

Важливо відзначити, що на сьогодні Україна, маючи вигідне геополітичне положення у світі, має великі можливості для налагодження відносин з євроінтеграційним союзом. З 2008 року, зі вступом до Світової

організації торгівлі (COT), офіційним укладенням Угоди про асоціацію з Європейським Союзом у 2014 році, розпочався перший етап європейської економічної інтеграції: створення зони вільної торгівлі.

Зона вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом (ЗВТ) — це широкомасштабна торговельна угода, спрямована на зниження та скасування тарифів, що застосовуються сторонами на товари, лібералізацію доступу до ринку послуг та гармонізацію стандартів і правил України пов'язаних із бізнесом, відповідно до правил та правил ЄС для забезпечення вільного руху товарів та послуг між двома сторонами та взаємного недискримінаційного ставлення до бізнесу, товарів та послуг в Україні та ЄС. Угода про зону вільної торгівлі України з Європейським Союзом набула чинності 1 січня 2016 року [43].

Створення зони вільної торгівлі полягає в: скасуванні імпорتنих мит в Україні та ЄС на більшість імпортованих товарів на ринках один одного; запровадженні правил визначення походження товарів, які є одним із елементів застосування торгових преференцій; узгодженні технічні регламентів, процедур та заходів безпеки харчових продуктів з європейськими, щоб промислова, сільськогосподарська та харчова продукція України не потребувала додаткової сертифікації в ЄС; встановлення сторонами найбільш сприятливих умов для доступу на ринки своїх послуг; запровадженні правил ЄС у сфері державних закупівель в Україні, що поступово відкриє для України ринок державних закупівель ЄС; спрощенні митних процедур та запобігання шахрайству, контрабанді та іншим злочинам у сфері транскордонного переміщення товарів; тощо. Тому при формуванні сучасної митної політики України враховується стан її економіки, геополітична ситуація та необхідність залучення іноземних інвестицій, що неможливо здійснити без вільної торгівлі. Це пов'язано з тим, що через Україну проходять великі міжнародні транспортні артерії. Більше того, Україна традиційно розташована на перетині Шовкового шляху, що був і є

основною торговою артерією між Європою, Азією та Індією. Будь-яка спроба ускладнити переміщення вантажів по цих транспортних коридорах може мати серйозні наслідки для економіки. На сьогодні спостерігається тенденція до протекціонізму та захисту інтересів вітчизняних виробників [44].

Відповідно розглядаючи нормативно-правове регулювання митної діяльності в Європейському Союзі варто вказати на багатовимірність законодавчого процесу ЄС.

Загалом, система джерел митного права ЄС включає:

- акти первинного права (засновницькі договори Європейських Співтовариств та Європейського Союзу);
- акти вторинного права (правила інституцій ЄС);
- рішення Суду Європейських Співтовариств;
- міжнародні договори Співтовариств та держав-членів; а також установчі угоди.

Загалом, акти первинного права включають установчі договори ЄС, такі як, наприклад Маастрихтський, Амстердамський і Ніццький договори, а також договори про приєднання нових членів до Співтовариств і Союзу. Такі договори мають найвищу юридичну силу в системі джерел європейського права. Відповідно, усі інші норми європейського права не можуть суперечити положенням установчих договорів [42].

Паризький договір 1951 року про створення Європейського співтовариства вугілля та сталі (ЄВС) був історично першим правовим актом, який встановив загальні рамки митно-тарифного регулювання держав-членів. Стаття 4 даного Договору визнавала ввізні та експортні мита або збори еквівалентної дії, а також кількісні обмеження на переміщення товарів, несумісними зі загальним ринком вугілля та сталі, і, відповідно, скасовувала та забороняла їх у межах Союзу. Стаття 72 Договору уповноважувала Раду за пропозицією Вищого керівного органу встановлювати мінімальні та максимальні ставки податку на вугілля та сталь у торгівлі з третіми країнами. Члени держави зобов'язувалися не виходити за межі цих тарифів. Формування

митних тарифів залишалося в компетенції держав-членів, але Вищий керівний орган отримав право рекомендувати державам зміни в національних тарифах.

Цей Договір був укладений терміном на 50 років, тож у 2002 році він закінчився.

Також, важливе місце серед «первинних» джерел митного права ЄС займає Римський договір 1957 року про створення Європейського економічного співтовариства, який сформулював концепції та принципи митного союзу Співтовариства. В результаті політичних змін було створено ЄС на основі Римського договору від 25 березня 1957 році між Бельгією, Люксембургом, Італією, Німеччиною Нідерландами та Францією, до яких в подальшому приєдналося ряд європейських країн. Сьогодні цей договір називається Договором про створення Європейського Співтовариства.

Серед його основних положень щодо митного регулювання: принципи та цілі внутрішнього ринку; заходи щодо забезпечення вільного руху товарів: заборона митних зборів, кількісних обмежень, а також еквівалентних мит і заходів у внутрішній торгівлі держав-членів; та митне регулювання.

Договір про створення Європейського співтовариства з атомної енергії 1957 року (Євратом) через специфіку його регулювання не передбачав таких широких заходів у сфері митного регулювання, як Договір про створення ЄС. Однак договір проголошував створення спільного ринку для держав-членів у сфері ядерної енергетики, що передбачало як внутрішні (всередині співтовариства), так і зовнішні (торгівля з третіми країнами) заходи. Таким чином, стаття 93 Договору зобов'язувала держави-члени скасувати у взаємній торгівлі деякими товарами імпорتنі та експортні мита та збори, що мають відповідний ефект. Стаття 94 цього Договору передбачала встановлення єдиного митного тарифу для торгівлі товарами, що входять до сфери застосування Договору з третіми країнами.

Єдиний європейський акт 1987 року вніс суттєві зміни в договори про створення Співтовариств, зокрема в положення, що стосуються процесу та

форм економічної інтеграції держав-членів.

Наступним важливим договором став Маастрихтський договір про Європейський Союз 1992 року. На засіданні Європейської ради 9-10 грудня 1991 року в Маастрихті, було укладено Договір про політичний, економічний і валютний союз, які разом становлять Договір про Європейський Союз (Маастрихтський договір). Договір набув чинності 1 листопада 1993 року після його класифікації всіма сторонами [45].

Відповідно до Маастрихтського договору, члени Європейського Союзу підтверджують свою відданість основним соціальним правам, що визначені в Європейській соціальній хартії, підписаній у 18 жовтня 1961 року та у Хартії Співтовариства про основні соціальні права працівників від 1989 року.

Також, ЄС сприяє економічному, соціальному та територіальному згуртуванню та солідарності держав-членів. Згідно статті 21 Маастрихтського договору діяльність Союзу на міжнародній арені здійснюється виходячи з принципів демократії, правової держави, загальності та неподільності прав людини та основних свобод, поваги до людської гідності, принципів рівності та солідарності, дотримання принципів Статуту Організації Об'єднаних Націй та міжнародного права.

ЄС розвиває відносини та будує партнерства з третіми країнами, регіональними та універсальними міжнародними організаціями, які поділяють принципи ЄС з метою: захисту своїх цінностей та інтересів, підтримки сталого розвитку в економічному, соціальному та екологічному плані країн, що розвиваються, ставлячи основною метою подолання бідності тощо. Хоча після набуття чинності Маастрихтського Договору про Європейський Союз у 1993 році конституційні положення щодо соціально-економічного управління зазнали відносно незначних змін, багато чого змінилося поступово у тому, як Європейський Союз функціонує в цих сферах політики [46].

Цей Договір замінив термін «Європейське економічне співтовариство» на «Європейське співтовариство» та доповнив його функції створенням

внутрішнього ринку, що характеризується «усуненням перешкод для вільного руху товарів, людей, послуг і капіталу між державами-членами».

Далі, істотні зміни внесено до розділу Договору ЄС «Спільна комерційна політика», зокрема скасовано статті, що визначають порядок та етапи формування спільної комерційної політики. Маастрихтський договір значно обмежував повноваження держав-членів щодо здійснення заходів торгового захисту. Тепер подібні заходи могли вжити самі держави лише з попереднього дозволу Комісії. У рамках третього рівня Європейського Союзу Маастрихтський договір запровадив положення про митне співробітництво, співпрацю в боротьбі з наркобізнесом та іншими міжнародними злочинами, у тому числі в митній сфері.

Також важливим є Амстердамський договір 1997 року, який вніс зміни до Договору про Європейський Союз, а також до Договорів про створення Європейських Співтовариств, набув чинності 1 травня 1999 року. Договір вніс зміни та уточнив положення про співробітництво між Європейським Союзом у кримінальних справах між компетентними органами держав-членів. Серед спільних дій держав у рамках третього рівня Договір передбачав, зокрема, оперативне співробітництво між митними органами щодо запобігання, виявлення та розслідування кримінальних правопорушень [42].

Далі, Ніщський договір, який набув чинності в 2003 році, заклав правові основи для суттєвого розширення Європейського Союзу. Відповідно, даний Договір відкоригував процес прийняття рішень інститутами ЄС. Також, даний

Договір передбачав прийняття найближчим часом Конституції Європейського Союзу. Далі, серед актів вторинного права найбільше значення для формування митного права ЄС мають нормативно-правові акти, акти загального характеру, обов'язкові до виконання у своїй сукупності.

Стаття 249 Договору про ЄС закріплює пряму дію нормативних актів. Властивості Регламенту дозволяють використовувати цю форму права ЄС для закріплення основних питань Співтовариства в цілому та Митного союзу

зокрема.

Таким чином, одним із найважливіших актів європейського права є Регламент Ради № 2913/92 від 12 жовтня 1992 року, яким затверджується Митний кодекс Співтовариства, основоположний документ митного права ЄС. Так єдиний митний тариф ЄС був зафіксований у формі регламенту.

Також, важливим є Регламент Ради (ЄЕС) № 2658/87 Митний тариф, що застосовується в Співтоваристві, суворо ґрунтується на Регламенті Ради (ЄЕС) № 2658/87 від 23 липня 1987 року про тарифну та статистичну номенклатуру та на Єдиному митному тарифі, яким було введено комбіновану номенклатуру як загальнообов'язковою, гармонізованою системою тарифів і статистичною номенклатурою, які безпосередньо застосовуються в усіх державах-членах ЄС. Стаття 12 Регламенту передбачає, що Європейська Комісія щорічно приймає повну версію даного тарифу, разом із застосовними ставками мита, щоб забезпечити його постійне оновлення [47]. Поправка повинна бути опублікована за допомогою Регламенту не пізніше 31 жовтня в Офіційному віснику Європейських Співтовариств і застосовується з 1 січня наступного року. Директива, як і регламент, є обов'язковою для держави, якій вона адресована. При цьому форми та методи реалізації завдань, встановлених директивою, залишаються у компетенції національних органів влади. Іноді, особливо у сфері митного права, директиви деталізують порядок їх застосування, покладаючи відповідальність за це на відповідну Комісію.

Отже, Директиви активно використовуються як інструмент гармонізації національного законодавства ЄС в напрямку митної політики. Найважливішими в практиці регулювання торгівлі в ЄС є директиви Комісії у сфері непрямих податків. Важливою групою джерел митного права ЄС є численні рішення Суду ЄС у сфері митного регулювання. Судові рішення, крім своєї правоохоронної функції, відіграють вирішальну роль у тлумаченні, деталізації та заповненні прогалів в установчих договорах та вторинному законодавстві ЄС. Значного значення в процесі закріплення

наднаціонального характеру європейського права набули декілька рішень Суду ЄС з питань митних відносин. Рішення Суду Європейських Співтовариств створюють прецедент, оскільки вони є обов'язковими для судів держав-членів [42].

Крім того, Суд ЄС сам приймає рішення, подібні до своїх попередніх рішень у подібних справах. Численні рішення Суду у сфері регулювання митного союзу ЄС є основою для подальшого законодавства Співтовариства (зокрема, рішень Суду ЄС, що визначають заходи, що мають дію, еквівалентну митним зборам та кількісним обмеженням).

Далі великого значення для митного законодавства мають митні міжнародні угоди та конвенції.

В ЄС міжнародні договори поділяються на:

- міжнародні договори, укладені Співтовариствами або спільно Співтовариствами та державами-членами. До даного типу відноситься Генеральна угода з тарифів і торгівлі, підписана Європейським Співтовариством як однією з Договірних Сторін у 1994 році за Угодами, оскільки Договірними Сторонами були лише держави-члени, а не спільнота. Важливу роль відіграє Міжнародна конвенція про гармонізовану систему опису та кодування товарів 1983 року, стороною якої є Співтовариство і яка лягла в основу Комбінованої номенклатури ЄС.

Далі, Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів 1975 року була підписана спільно Співтовариством та державами-членами.

- міжнародні угоди, укладені державами-членами з третіми країнами або міжнародними організаціями і стосуються юрисдикції Співтовариств.

Серед документів другого типу міжнародного права, які є джерелами митного права ЄС, можна виділити Міжнародну конвенцію про спрощення та гармонізацію митних процедур, підписана в Кіото в 1973 року. Низка міжнародних договорів держав-учасниць регулює територіальні аспекти митного права ЄС. Також, 28 лютого 1990 року Комісія ЄС представила проект

Митного кодексу Співтовариства. Кодекс був прийнятий 12 жовтня 1992 року Регламентом Ради 2913/92 і набув чинності 1 січня 1994 року.

У липні 1993 року було прийнято Регламент Комісії № 2454/93 (Положення про застосування Митного кодексу), який встановлює порядок набрання чинності та застосування Митного кодексу ЄС.

В подальшому, 1 травня 2016 року набув чинності новий Єдиного Митний кодекс ЄС, затверджений Регламентом Європейського Парламенту та Ради ЄС 952/2013 у жовтні 2013 року. Даний Кодекс регулює всі правила, що регулюють ввезення та вивезення товарів на митну територію ЄС.

Відповідно, раніше митний контроль був значно більше зосереджений на фіскальних аспектах митної роботи, але останніми роками все більше наголошується на важливості митного контролю для нефінансових цілей, таких як відповідність та безпека продукції, здоров'я та охорона навколишнього середовища [48].

Документи такого типу можуть бути джерелами європейського права лише в тому випадку, якщо вони укладені на підставі прямих повноважень, що містяться в засновницькому договорі, або в результаті акту інституту спільноти, або якщо Суд ЄС підтверджує їх статус як джерела європейського права. Відповідно, також важливого значення мають угоди міжнародного характеру, що укладені поза регламенту ЄС.

2.3 НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СУЧАСНИХ МОДИФІКАЦІЙ СИСТЕМИ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ТОРГІВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН КРАЇН

В даному пункті розглядаються питання вдосконалення та перспективи митного регулювання, з акцентом на Україну.

Міжнародне митне співробітництво в сучасному світі розвивається досить інтенсивно. До цього процесу входять різні держави, які перебувають на різних етапах свого економічного та політичного розвитку. Держави прагнуть до інтеграції, яка спрощує рух товарів і капіталів, сприяючи тим самим економічному розвитку для всіх. Одним із елементів такої інтеграції є уніфікація митних процедур та взаємодії при здійсненні функцій митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності [49].

Як визначає Банчук-Петросова О. В., відповідне державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності має базуватися на принципі адекватності, що означає створення інституційної системи, спрямованої на захист національних інтересів у рамках тенденцій глобалізації та системи наднаціонального регулювання глобальних економічних відносин. У процесі розробки зовнішньоекономічної політики держави необхідно враховувати принцип адекватності [50].

Важливо бачити приклад зміни ролі митниці в ЄС. Ще донедавна роль митниці полягала насамперед у стягненні митних зборів та непрямих податків при імпорті. Численні події, зокрема розширення, глобалізація ланцюгів торгівлі та поставок, розвиток електронної комерції, загроза терористичних атак та інтернаціоналізація організованої злочинності, змінили середовище, в якому працює митниця.

Нині митні органи не лише стягують мита та ПДВ на імпортні товари та акцизні збори, де це застосовано, але вони також перевіряють ці товари для багатьох не фінансових цілей, наприклад, для забезпечення безпеки та

безпеки товарів та забезпечення їх відповідності. Вимоги щодо відповідності продукції ЄС, стандарти та правила щодо продуктів харчування, охорони здоров'я та навколишнього середовища, права інтелектуальної власності та багато іншого. Вони співпрацюють у боротьбі з шахрайством, тероризмом та організованою злочинністю разом із правоохоронними органами, адміністраціями та органами, відповідальними за прикордонну та внутрішню безпеку. Крім того, вони відповідають за управління та виконання все більшої кількості преференційних торговельних угод між ЄС та іншими країнами.

Відповідно до цих посилених обов'язків, правові норми, які застосовуються митними адміністраціями, охоплюють набагато більше, ніж ті, що стосуються митниці як такої. Митниця тепер також застосовує правила щодо торговельної політики, такі як преференційна торгівля, контроль охорони здоров'я та навколишнього середовища, спільна сільськогосподарська та рибальська політика, захист наших економічних інтересів за допомогою нетарифних інструментів, безпека та відповідність продукції, спільна політика безпеки та заходи політики зовнішніх відносин і більше.

Під час пандемії Covid-19 зросла роль митної служби ЄС у сфері нефіскальності/захисту щоб забезпечити безперебійну транскордонну торгівлю у складних умовах, головним чином щодо життєво важливого медичного обладнання та згодом вакцин [51].

Митниця прагне збалансувати контроль із полегшенням законної торгівлі, оскільки міжнародна торгівля є життєво важливою для успіху ЄС. Для досягнення правильного балансу між цими вимогами необхідно модернізувати митні процедури та методи контролю, а також посилити співпрацю між різними службами.

Регламент (ЄС) № 952/2013 набув чинності 1 травня 2016 року, і робота над модернізацією та розробкою електронних систем, призначених для того, щоб Митний союз перетворилася на сучасне, взаємопов'язане та повністю безпаперове середовище, має бути завершено в усьому ЄС до того, як не пізніше 2025 року. Деталі цих ІТ-систем можна знайти в Робочій програмі Митного кодексу Союзу [51].

Щоб ефективно виконувати свої різноманітні обов'язки, митниця підтримує постійний діалог із зацікавленими сторонами. У цьому контексті консультації з бізнес-сектором були розширені в рамках Контактної групи з торгівлі, в якій представлені всі основні гравці міжнародного ланцюга поставок.

Також, на наш погляд важливим є досвід ЄС по впровадженні електронного урядування в митну сферу. Однією з цілей Європейського Союзу є сприяння торгівлі, а також забезпечення імпорту та експорту. Для досягнення цієї мети європейський уряд прагне мати спільне стандартизоване рішення для електронної митниці. З цієї причини європейський уряд запропонував модель електронного уряду. Однак, хоча модель електронного уряду регулює межі елементів електронного уряду та забезпечує функціональні та технічні специфікації високого рівня, частина прийняття є в руках окремих країн-членів ЄС. Закупівля інформаційних технологій та впровадження електронних митних рішень не вказано. Отже, основна мета цього дослідження полягає в тому, визначити посередників та перешкоди, які можуть вплинути на прийняття стандартизованих електронних митних рішень [52]. Відповідно, формування системи митного адміністрування на основі цифрової економіки в Євразійському економічному союзі (ЄАЭС) потребує застосування принципово нових технологій. Успішне впровадження цифрових технологій в інформаційний простір ЄАЭС передбачає вирішення низки проблем, пов'язаних із забезпеченням реалізації концепції сталого розвитку держав-членів ЄАЭС у новій економічній реальності та переходом

до нової парадигми митне адміністрування на основі цифровізації процесів регулювання зовнішньоекономічної діяльності [53].

Таким чином вирішальним чинником розвитку української системи митних процедур на найближчі десятиліття є зобов'язання в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС щодо наближення митного законодавства. У зв'язку з цим у статті розглядаються основні відмінності між митними процедурами ЄС та українськими з метою виявлення можливих шляхів і засобів наближення. Вирішальним чинником розвитку української системи митних процедур на найближчі десятиліття є зобов'язання в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС щодо наближення митного законодавства. У зв'язку з цим у статті розглядаються основні відмінності між митними процедурами ЄС та українськими з метою виявлення можливих шляхів і засобів наближення [54].

Наприклад, це спонукає до вирішення нових питань. Використання технологій розподіленої книги в митних умовах викликає фундаментальні питання щодо ролі митних декларацій, коли інформація, необхідна для традиційної декларації, витягується з глобальної торгової платформи, заснованої на технології розподіленої книги [55].

На наш погляд, процес глобалізації та інформатизації з однієї сторони полегшує доступ до матеріалів, а з іншої породжує нові небезпеки.

Відповідно, глобалізація - це тісна економічна інтеграція всіх країн світу в результаті лібералізації та подальшого збільшення об'єму і різноманітності міжнародної торгівлі товарами і послугами, падіння цін на транспорт, зростання інтенсивності міжнародного проникнення капіталу, величезного зростання глобальної робочої сили і прискореного поширення технологій у світовому масштабі, зокрема зв'язку (Парламентська Асамблея Ради Європи) [56].

Інформаційна безпека України в умовах інформаційної війни є актуальною проблемою, яка потребує спільних зусиль глобального

суспільства, а також належного управління та сталого розвитку суспільства. Це питання буде вирішуватися ще довго, і його актуальність зростає з війною Росії з Україною.

Відповідно це породжує потребу в забезпеченні додаткової безпеки на рівні інформаційних технологій. У відповідь на зростаючу занепокоєння щодо глобальних кіберзагроз, Європейський Союз (ЄС) і НАТО активізували співробітництво з кіберзахисту та нещодавно підписали Технічну угоду між Комп'ютерними інцидентами НАТО (NCIRC) та Групою реагування на комп'ютерні надзвичайні ситуації.

Отже, трансформація системи міжнародних відносин, надзвичайно швидкий розвиток інформаційних технологій та їх вирішальний вплив на суспільне життя, глобалізація світового інформаційного простору створили нові виклики та загрози. В інформаційному суспільстві змінюються механізми впливу держави на процес прийняття рішень, процес формування зовнішньої політики, а також на захист власних національних інтересів. Тому роль митниці зростає з кожним роком. На нашу думку, має бути сформована гнучка система митного контролю, що швидко реагуватиме на виклики сьогодення.

Адже, загальновідомо, що по перше карантин та епідемія породили значні ускладнення та проблеми в регулюванні митної діяльності.

На початок листопада 2020 року в усьому світі було інфіковано понад 46,1 мільйона осіб, від COVID-19 померло понад 1 197 000 осіб (станом на 1 листопада 2020 року). У світлі глобальної пандемії COVID-19 усі об'єднали зусилля та розробили спільну торгову політику та легальні онлайн-бази даних, які є вільно доступними в Інтернеті, щоб допомогти пом'якшити соціальний та економічний вплив COVID-19 на суспільство та світову торгівлю та спільні декларації та об'єднання зусиль здебільшого сприяла СОТ. Хоча багато країн ввели торговельні обмеження, міжнародні організації та зацікавлені сторони бізнесу закликали до вільної торгівлі та спрощення торгівлі. У цьому документі наведено огляд усіх ініціатив, декларацій, інформації та

рекомендацій, а також усіх нових списків, колекцій даних та безкоштовних онлайн-баз даних для зацікавленої громадськості та бізнесу [57].

Забезпечення достатнього продовольчого забезпечення є одним із головних питань глобальної та національної економічної безпеки. У 2021 році світовий продовольчий ринок зіткнувся з досить сильним тиском, спричиненим впливом пандемії COVID-19 на виробництво та постачання продуктів харчування та сільськогосподарської продукції [58]. Організація Об'єднаних Націй прогнозує безпрецедентний дефіцит продовольства разом із зростанням цін і попереджає, що бюджет Всесвітньої продовольчої програми може не впоратися з зростаючою проблемою продовольчої безпеки, яка може загрожувати навіть тим країнам, де з нею вже давно боролися.

Відповідно, внаслідок кризи, створеної пандемією COVID-19, виникли питання щодо застосування митних положень, що стосуються процесу прийняття митних рішень, митних процедур та митних формальностей. Для конкретних випадків, викладених нижче, було визначено ряд існуючих положень, які забезпечують дійсні рішення в цих виняткових обставинах. Таким чином, метою цієї сторінки є запропонувати зацікавленим сторонам рекомендації щодо практичних рішень, наданих чинною правовою базою, щоб забезпечити рівномірне застосування УСС навіть у цей кризовий час. Оскільки ситуація може швидко розвиватися та передбачати подальші вказівки щодо додаткових питань, ця примітка призначена як документ, що розвивається, який буде оновлюватись за потреби [59].

У нинішніх надзвичайних обставинах економічні оператори можуть вимагати термінових дозволів митниці, щоб забезпечити функціонування ланцюга поставок та вільний потік товарів першої необхідності, необхідних у державах-членах.

Стаття 22(2) УСС та стаття 11 Делегованого регламенту УСС (ЄС) 2015/2446 зобов'язують митні органи приймати заяви на рішення, які відповідають усім вимогам. Таким чином, митні органи не мають законного

права відмовляти в заявах на прийняття митних рішень, які відповідають вимогам законодавства.

За нинішніх обставин доцільно, щоб торговці, наскільки це можливо, надали відповідну інформацію митниці дистанційно, дозволяючи митниці перевірити критерії для надання необхідних дозволів. Навіть за нинішніх обставин митні органи повинні завжди бути в змозі оцінити виконання критеріїв у строки, передбачені законодавством. Таким чином, надання дозволу залишається предметом ретельного рішення в кожному окремому випадку митним органом держави-члена.

Однак у нинішній ситуації суб'єктам господарювання настійно рекомендується звертатися лише за основними митними рішеннями, щоб митні органи могли зосередитися на найбільш нагальних вимогах.

Останній підпункт статті 22(3) ККУ передбачає відступ від загального 120-денного строку, встановленого в тому самому положенні, для прийняття митних рішень та/або для надання дозволів.

Це положення дозволяє продовжити термін прийняття рішення за запитом заявника, якщо заявнику потрібен додатковий час для забезпечення виконання відповідних умов і критеріїв. Це може виникнути, наприклад, у випадках, коли заявники не можуть дозволити митниці увійти та оглянути свої приміщення через обмеження пересування та карантинні заходи. У таких випадках вони можуть попросити митні органи відкласти такий візит через обмеження, що застосовуються в кількох державах-членах. Такі запити будуть являти собою запити суб'єктів господарювання щодо продовження термінів для внесення змін, щоб забезпечити виконання умов і критеріїв.

Отже, Пандемія COVID-19 показала важливість як Переглянутої Кіотської конвенції COT (RKC), так і Угоди COT про спрощення процедур торгівлі (TFA), включаючи основні концепції, які підтримуються цими інструментами: повністю цифровий процес оформлення та ефективне управління ризиками.

Впровадження сучасних митних процесів, що ґрунтуються на ризиках, які врівноважують потребу у дотриманні вимог щодо спрощення торгівлі, допоможе забезпечити, щоб основні товари потрапляли до місця призначення вчасно, дотримувалися вимоги, а керування процесом оформлення дистанційно та в цифровому вигляді забезпечить здоров'я митників та імпортерів/ експортерів, які підлягають захисту.

Країни повинні діяти в інтересах сталого економічного зростання, підтримуючи належний баланс між дотриманням вимог і спрощенням торгівлі. Справді, процеси мають бути прозорими та послідовними у виконанні [60].

Важливою є необхідність мати добре розроблені плани безперервності, які дозволять митним та іншим прикордонним органам діяти за межами свого звичайного середовища та швидко адаптуватися до обставин, що змінилися. Потрібно було шукати рішення на міжнародному рівні для забезпечення безпеки як кожної держави окремо, так і всього світового співтовариства.

Також, в Україні значного негативного впливу завдала війна. Вона попросила необхідність прийняття нових положень та швидких рішень для забезпечення швидкого переміщення воєнної та гуманітарної допомоги з однієї сторони. А з іншої потрібно було контролювати переміщення ворога на зовнішні небезпеки. Також, залишається високий епідеміологічний ризик. Більше того, важливі запровадження принципи сталого розвитку в митну діяльність.

Литвиноюю Є.В. побудовано концепцію митно-тарифного механізму, що має потенційно значний вплив на його практичне використання, розглядає питання митного та тарифного механізму як з точки зору держави, ніж з точки зору компаній і розширює її функції [61].

Виділяють такі функції митної системи з точки зору сталого розвитку:

- Забезпечення національної безпеки.
- Контролювати соціально-економічний розвиток національних

компаній та їх конкурентоспроможність як на національному рівні, так і на зовнішніх ринках.

Гарантувати реалізацію сталого розвитку країни (у даному випадку України).

- Забезпечення належного рівня надходжень до держбюджету (не тільки прямо - мита, ПДВ, акцизи, а й опосередковано - податок на прибуток).

Таким чином, підтверджується наша позиція в формування гнучкої та прозорої модифікації митного регулювання як в Україні так і в світі.

Більше того Україна знаходиться в процесі Євроінтеграції, тому важливо проводити ефективну політику адаптації митного законодавства в українські реалії. На державному рівні ведеться робота щодо інтеграції Європейського Союзу до митної спільноти. Бабюк А.М. визначає, що на даному етапі розробляються відповідні програми та стратегії. Необхідно погодитися з позицією науковців про те, що при розробці відповідних змін до законодавства функції митних органів мають бути чітко розподілені на специфічні (основні) та неспецифічні (додаткові) функції, чергування. Перші покликані виконувати управлінську діяльність для виконання завдань, пов'язаних із виконанням митної справи. Друга — служба (сервіс), яка спрямована на покращення співпраці із зовнішньоекономічною діяльністю, створення позитивного середовища, матиме відповідну соціальну спрямованість. Також варто розглянути перспективу максимальної автоматизації роботи митних органів, де це можливо, та мінімізації засобів людського впливу [62].

Важливою також є подолання проблеми корупції в Україні.

Таким чином актуальність та нагальність тематики підтверджена. Формування сталої надійної, гнучкої та прозорої модифікації митного регулювання в Україні є важливим завданням на даний період. Завдяки сучасним підходам, можливо сформулювати ефективні методи митної роботи в Україні, що сприятиме захисту українського суверенітету та незалежності,

формуватиме надійну систему міжнародних торгово-економічних відносин та сприятиме зростанню валового внутрішнього продукту.

На сьогодні правильна діяльність митних органів є однією із запорук миру та швидкої перемоги над агресором.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

В даному розділі було досліджено сучасний стан модифікацій митного регулювання в контексті міжнародних відносин. Дослідження показало зростаючу роль міжнародних відносин та міжнародного права на митні відносини. Сучасна глобалізацію та інтеграція породили процеси масової міграції та змін в суспільно політичному вимірі.

Інформатизація також породила значні проблеми, але в той час і надала інструменти для швидкого регулювання та митного контролю.

Далі, в даному розділі було окреслено правові, економічні та організаційні засади митного регулювання. Варто відзначити, що існує потреба в формуванні гнучкого реагування на виклики сьогодення.

Правова база в Україні є досить негнучкої недосконалою, існують значні корупційні ризики.

Втім процес євроінтеграції впливає на сучасні реалії та визначає подальший розвиток України, в тому числі митних відносин. В роботі розглянуто багатозаровість та багатовекторність законодавства ЄС в сфері митного регулювання.

В кінці розділу зроблено підсумки про подальші напрямки модифікації митних відносин. Особливу увагу було приділено Україні та проблемам війни та епідемії коронавірусу.

Таким чином, підтверджена актуальність даної дипломної роботи.

ВИСНОВКИ:

Отже, виходячи з дослідження на тему “ Сучасні модифікації системи митного регулювання міжнародних торгівельних відносин країн ” потрібно зробити наступні висновки:

Загалом, інтерес до осмислення особливостей сучасних модифікацій системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн давно перебуває в центрі інтересу вчених і з кожним роком зростає.

Загалом митне регулювання є важливим інструментом розвитку зовнішньоекономічних зв'язків кожної держави. У складних сучасних умовах, що впливають на стан економіки України, важливим є забезпечення захисту національних інтересів при покращенні умов зовнішньоекономічної діяльності, у тому числі зниження бар'єрів зовнішньої торгівлі. Особливе значення має розробка дієвих та дієвих заходів щодо подолання нових викликів у митній сфері, що впливають із структурних змін у відносинах з іншими країнами-учасниками світового ринку.

проблема визначення митного регулювання є досить складною. Отже, єдиного підходу до розуміння цього терміна не існує. З одного боку, цей термін зазвичай ототожнюють із звичаями, а з іншого – вважають його складовою.

Можна виділити вузьке і широке розуміння митного регулювання. На нашу думку, митне регулювання - це діяльність суб'єктів митної справи. У широкому розумінні митне регулювання — це правова діяльність з управління переміщенням товарів через митний кордон.

Отже, під митним регулюванням можна розуміти: діяльність відповідних суб'єктів; порядок управління; нормативну базу у цій сфері тощо.

Отже, митне регулювання є основним інструментом національної зовнішньоекономічної політики, яким є митне регулювання. Митне регулювання — це регулювання питань, пов'язаних із встановленням тарифів

і митних зборів, процедур митного контролю, організації митного контролю України.

Важливою особливістю української системи митного регулювання поряд з митним регулюванням провідних країн світу є значна диверсифікація товарного асортименту зовнішньоекономічної діяльності, наявність такої кількості позицій дозволяє здійснювати шахрайство шляхом сплати податків за ставка нижча. Тому ці питання потребують як теоретичного, так і практичного обґрунтування з урахуванням сучасних реалій.

Всесвітня митна організація є єдиною глобальною міжурядовою організацією такого роду, яка займається виключно митними питаннями. Це міжурядова організація, яка має на меті покращити координацію між митними адміністраціями по всьому світу, оскільки вони сприяють торгівлі та гарантують безпеку своїх кордонів.

Митне регулювання з кожним роком ускладнюється і потребує більш детального розгляду. Зростання злочинності, цифрові технології та глобалізація ускладнюють процеси прийняття рішень. Отже, необхідно створити гнучку та відповідну систему митного регулювання.

Глобалізація робить світ дедалі складнішим і небезпечнішим. Світ взаємопов'язаний, що відображається в розширеному потоці товарів, людей, капіталу, інформації та технологій. Стає легше вести міжнародний бізнес.

Отже, ці зміни збільшують діапазон та складність ризиків, якими необхідно управляти на кордоні. Відсутність ефективного контролю створює ризики для економіки та суспільства та може підірвати досягнення. Таким чином, можна визнати, що сучасні системи митного регулювання потребують постійної модифікації.

Без ефективної та дієвої національної митної адміністрації уряди не зможуть досягти своїх політичних цілей у сферах збору податків, сприяння торгівлі, статистики торгівлі та захисту населення.

Тенденція до глобальної вільної торгівлі та недавнє зростання

занепокоєння щодо міжнародного тероризму зробили безпеку кордонів пріоритетом у всіх економіках.

Загалом державна політика у сфері державної митної справи є складовою внутрішньої та зовнішньої політики, яка визначає зміст діяльності держави та її компетентних органів у регулюванні зовнішньоекономічних відносин та організації митної системи та має своєю метою для захисту національних інтересів, національної безпеки та економічного суверенітету.

Далі слід зазначити, що Митний союз є основою Європейського Союзу та важливим елементом функціонування єдиного ринку. Митний союз означає, що країни-члени ЄС застосовують єдину систему митних тарифів на імпорту товарів з-за меж митної території ЄС, немає тарифів чи митного контролю на кордонах між країнами-членами ЄС. Єдиний ринок може функціонувати належним чином лише за умови спільного застосування загальних правил на його зовнішніх кордонах.

На сьогодні Україна, маючи вигідне геополітичне положення у світі, має великі можливості для налагодження відносин з Європейським Союзом. Крім того, Україна перебуває в процесі європейської інтеграції, тому важливо проводити ефективну політику адаптації митного законодавства до українських реалій.

СПИСОК ВИКОРИСТНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Огонь Ц. Г. Основні засади, ризики та напрями вдосконалення митного регулювання в Україні / Ц. Г. Огонь, Ю. А. Ломейко // Наукові праці НДФІ. - 2018. - Вип. 2. - С. 95-116. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npdfi_2018_2_23.
2. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність 16 квітня 1991 року № 959-XII
3. Рудніченко Є. М. Оцінювання та моделювання впливу суб'єктів митного регулювання на систему економічної безпеки підприємства : монографія / Є. М. Рудніченко. - Луганськ : Промдрук, 2014. - 388 с.
4. Бережнюк І. Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти [Текст] : монографія / І. Г. Бережнюк. – Дніпропетровськ : Академія митної служби України, 2009. – 543 с.
5. Качан В. В. Митне регулювання прикордонної торгівлі. : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / В. В. Качан; кер. роботи Є. В. Додін; Нац. ун.-т "Одеська юридична академія". – Одеса, 2013. – 20 с.
6. Ревенко О. В. Стратегічні та тактичні аспекти податкового менеджменту / О. В. Ревенко, Т. В. Ревенко // Теорія та практика державного управління. - 2013. - Вип. 1. - С. 261-270.
7. Коваленко Ю. М., Ткачик Ф. П. Митна політика та зовнішньоекономічна діяльність URL:<http://sciencehub.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%92%D0%98%D0%9F%D0%A3%D0%A1%D0%9A-8-%D0%95%D0%9C%D0%9F%D0%92-%D0%A2%D0%9A%D0%90%D0%A7%D0%98%D0%9A-%D0%B2-%D0%94%D0%A0%D0%A3%D0%9A-%D0%9E%D0%9D%D0%9E%D0%92-48-55.pdf>
8. Гіжевський, В. К., & Бабенко, В. В. (2019). Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні: історія і сучасність. Вчені записки Університету «КРОК», (4 (56), 34–40. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2019-56-34-40>

9. Дяченко Т. О. Особливості митно-тарифного регулювання України. Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2015 Вип. 125 (частина I). С. 128-137
10. Сторожук О. В., Свириденко Г. М. Митно-тарифне регулювання як фактор забезпечення зовнішньоекономічної безпеки держави в умовах євроінтеграції. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. № 17. С. 94–98.
11. Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів IV Всеукраїнської науковопрактичної конференції (м. Ужгород, 26 листопада 2019 р.) – Ужгород: УжНУ, 2019. – 296 с.
12. Сикал Вадим. Особливості митного регулювання в Україні // Участь молоді у розвитку економіки та суспільства України: Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених, Київ, 19-20 листопада 2019 р.: тези доповідей. – К.: НУХТ, 2019. – 346 с.
13. The World Customs Organization URL: <http://www.wcoomd.org/>
14. Will ROBINSON. The World Customs Organization URL: <https://international.vlex.com/vid/the-role-customs-in-cargo-security-38363314>
15. BOSCH, OLIVIA, and PETER VAN HAM, editors. Global Non-Proliferation and Counter-Terrorism: The Impact of UNSCR 1540. Brookings Institution Press, 2007, <http://www.jstor.org/stable/10.7864/j.ctt127zz0>. Accessed 6 May 2022.
16. Tietje, C., & Brouder, A. (Eds.). (14 Oct. 2009). Handbook of Transnational Economic Governance Regimes. Leiden, The Netherlands: Brill | Nijhoff. doi: <https://doi.org/10.1163/ej.9789004163300.i-1081>
17. The World Customs Organization: A Short History and Its Legal Milestones, Global Trade and Customs Journal, ISSN 1569-755X, Kluwer Law International, Alphen aan den Rijn, Vol. 4, Iss. 7/8, pp. 267-269
18. Palgrave Macmillan. (2016). World Customs Organization. In: The Statesman's Yearbook. The Statesman's Yearbook. Palgrave Macmillan, London.

https://doi.org/10.1007/978-1-349-68398-7_58

19. Музика, Я. І. Правовий статус Всесвітньої Митної Організації : дис. ... канд. юрид. наук / Я. І. Музика. – Одеса, 2015. – 200 арк.

20. Partner Organizations URL: http://www.wcoomd.org/en/about-us/partners/international_organizations.aspx

21. Report Part Title: World Customs Organization (WCO) URL: <https://www.jstor.org/stable/resrep09638.28>

22. Regional Training Centres URL: http://www.wcoomd.org/en/about-us/wco-regional-bodies/regional_training_centres.aspx

23. Britannica, The Editors of Encyclopaedia. "World Customs Organization". Encyclopedia Britannica, 11 Apr. 2016, <https://www.britannica.com/topic/World-Customs-Organization>. Accessed 1 May 2022.

24. Нижникова В.В. Співробітництво України з міжнародними організаціями у сфері митної справи. Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. Правознавство. 2015. Т. 20. Вип. 2 (27). С. 121–128.

25. Weerth, C. (2016). Recent Developments in the World Customs Organization. In: Bungenberg, M., Herrmann, C., Krajewski, M., Terhechte, J. (eds) European Yearbook of International Economic Law 2016. European Yearbook of International Economic Law, vol 7. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-29215-1_34

26. Pravin Gordhan. CUSTOMS IN THE 21ST CENTURY URL: [https://worldcustomsjournal.org/Archives/Volume%201,%20Number%201%20\(Mar%202007\)/00%20Complete%20Issue%20WCJ_Volume_1_Number_1.pdf#page=57](https://worldcustomsjournal.org/Archives/Volume%201,%20Number%201%20(Mar%202007)/00%20Complete%20Issue%20WCJ_Volume_1_Number_1.pdf#page=57)

27. Основи біобезпеки для науково-дослідних установ біологічного профілю. / Ю. Т.Салига, І.В.Лучка, В.П.Росаловський. – Львів: Растр-7, 2017. – 218 с. 28. Практическое руководство по биологической безопасности в лабораторных ...(COVID-19), Временные рекомендации, 28января 2021 года.

29. Основи біобезпеки (екологічний складник) : навч. посіб. / О - 75 Л. П. Новосельська, Т. Г. Іващенко, В. П. Гандзюра, О. П. Кулінич ; за заг. наук. ред. д.б.н. О. І. Бондаря. – К. : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 180 с. (Бібліотека екологічних знань)
30. Widdowson, David. (2007). The changing role of customs: Evolution or revolution?. 1.
31. Гуменюк О. Г. До питання про основні принципи митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності / О. Г. Гуменюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2016. - Вип. 16(4).-С.113-116.-Режим доступу:[http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_16\(4\)_29](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_16(4)_29).
32. Митне право України : навч. посібн. / А. І. Годяк, О. М. Ілюшик, Я. П. Павлович-Сенета. – Львів : СПОЛОМ, 2017. – 308 с. – Бібліогр.: с.306
33. Гребельник О.П. Митна справа Підручник. - К: Центр учбової літератури. - 2010. - 472с.
34. Ченцов В. В. Організаційно-правовий механізм розвитку митної справи в Україні / В. В. Ченцов, А. В. Мазур // Правова позиція. - 2017. - № 1. - С. 84–98. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsup_2017_1_12.
35. Оцінювання та моделювання впливу суб'єктів митного регулювання на систему економічної безпеки підприємства : [монографія] / Є. М. Рудніченко. — Луганськ : "Промдрук", 2014. — 389 с.
36. Положення URL: <https://customs.gov.ua/polozhennia>
37. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 227 «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України»
38. Свічкарь В.А. Ризики в системі митного регулювання міжнародних ланцюгів поставок / В.А. Свічкарь // Ефективна економіка [Електронний ресурс]. – 2018. – № 3. – Режим доступу до журналу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2018/50.pdf

39. EU Customs strategy URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/customs-4/eu-customs-strategy_en
40. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року № 4495-17 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
41. Особливості митного оформлення окремих товарів у період дії воєнного стану URL: <https://lexinform.com.ua/zakonodavstvo/osoblyvosti-mytного-oformlennya-okremyh-tovariv-u-period-diyi-voyennogo-stanu/>
42. Правове забезпечення митної політики : міжнародно-правові стандарти та українське законодавство : навч. посіб. / В. В. Денисенко – Запоріжжя : ЗНТУ, 2018. – 326 с.
- 43 Митне право України : навч. посібн. / А. І. Годяк, О. М. Ілюшик, Я. П. Павлович-Сенета. – Львів : СПОЛОМ, 2017. – 308 с. – Бібліогр.: с.306
44. Митне право України : навчальний посібник / Курило Т. В. – Львів: “Новий Світ-2000”, 2013. – с. 240.
45. Consolidated versions of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union 2012/C 326/01 URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A12012M%2FTXT>
46. Iain Begg (2010) Economic and Social Governance in the Making: EU Governance in Flux, Journal of European Integration, 32:1, 1-16, DOI: 10.1080/07036330903510273
47. Customs Tariff URL: https://www.zoll.de/EN/Businesses/Movement-of-goods/Import/Duties-and-taxes/Normal-customs-clearance/Customs-Tariff/customs-tariff_node.html
48. Customs Controls URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/customs-4/introduction-customs-controls_en
49. Pipatchokchaiyo, S., & Thanatripop, P. (2019). Features of contemporary international customs cooperation: a practical study case. Actual Economy: Local Solutions for Global Challenges, 281-286. Retrieved from <https://conferaces.com/index.php/journal/article/view/67>

50. Банчук-Петросова О. В. Умови успішного державного регулювання розвитку зовнішньоекономічної діяльності / О. В. Банчук-Петросова // Публічне управління та митне адміністрування. – 2021. - № 4 (31). – С. 5 – 8
51. EU Customs strategy URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/customs-4/eu-customs-strategy_en
52. Marta Raus, Barbara Flügge, Roman Boutellier, Electronic customs innovation: An improvement of governmental infrastructures, Government Information Quarterly, Volume 26, Issue 2, 2009, Pages 246-256, <https://doi.org/10.1016/j.giq.2008.11.008>.
53. Vovchenko, N.; Ivanova, O.; Kostoglodova, E.; Khapilin, S.; Sapegina, K. Improving the Customs Regulation Framework in the Eurasian Economic Union in the Context of Sustainable Economic Development. Sustainability 2022, 14, 755. <https://doi.org/10.3390/su14020755>
54. Kormych, Borys, Customs Procedures in Ukrainian Legislation: The Issues of Concept, System and Europeanization (2019). Legal scholarly discussions in the XXI century. Lviv-Toruń. Liha-Pres. DOI:10.36059/978-966-397-121-6/124-148, 2019, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3538856>
55. Shope, Mark, Distributed Ledger Technology in International Trade: Rethinking the Role and Necessity of the Customs Declaration (January 5, 2022). Stanford Journal of Blockchain Law & Policy, Vol. 5, 2022, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4001168>
56. Глобалізація як феномен сучасності URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2009/09/2/205852/>
57. World Customs Organization's Role During the COVID-19-Pandemic: Declarations, Information Distribution, Guidance and Leadership URL: <https://www.econbiz.de/Record/world-customs-organization-s-role-during-the-covid-19-pandemic-declarations-information-distribution-guidance-and-leadership-weerth-carsten/10012417856>
58. Arskiy, A., Khudzhatov, M. (2021). Improvement of the Food Security Status

of the Eurasian Economic Union Countries Through Customs Regulation of Meat and Dairy Trade. In: Erokhin, V., Tianming, G., Andrei, J.V. (eds) Shifting Patterns of Agricultural Trade. Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-16-3260-0_16

59. Guidance on Customs issues related to the COVID-19 emergency URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/covid-19-customs-guidance-trade_en

60. COVID-19 and its impact on Customs and trade URL: <https://mag.wcoomd.org/magazine/wco-news-92-june-2020/covid-19-and-its-impact-on-customs-and-trade/>

61. Литвинова Є.В. Поняття та функції митно-тарифного механізму в умовах сталого розвитку URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/6_86_2021_ukr/12.pdf

62. Бабюк А. М. Правове регулювання митної справи в Україні / А. М. Бабюк // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. Вип. 89 / редкол.: Г. І. Чанишева (голов. ред.) та ін. – Одеса : Гельветика, 2021. – С. 3-7

метадані

Заголовок

Сучасні модифікації системи митного регулювання міжнародних торговельних відносин країн

Автор

Самойленко Владислав Юрійович

Науковий керівник

Іринчина І.Б.

підрозділ

кафедра міжнародної торгівлі і маркетингу

Перелік можливих спроб маніпуляцій з текстом

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		7
Інтервали		0
Мікропробіли		80
Білі знаки		23
Парафрази (SmartMarks)		280

Обсяг знайдених подібностей

Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

Подібності за списком джерел

Прокручіть список та аналізуйте, особливо, фрагменти, які перевищують КП 2 (позначено жирним шрифтом). Скористайтеся посиланням "Пізнати фрагмент" та перегляньте, чи є вони короткими фразами, розкиданими в документі (випадкові схожості), численними короткими фразами поруч з іншими (мозаїчний плагіат) або великими фрагментами без зазначення джерела (прямий плагіат).

10 найдовших фраз

Копіювати текст

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
1	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/1965/Muzyka_diss.pdf?sequence=4&isAllowed=y	141	0.93 %
2	http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/29_2019_ukr/29_2019.pdf	100	0.66 %
3	https://pravo.studio/pravo-ukrajini-mitne/sproschennya-garmonizatsiya-mitnih-protsedur-106306.html	100	0.66 %
4	https://www.krok.edu.ua/download/fakhovi-vidannya/priklad-oformlennya-statti-2020-yur-psy-nauki.doc	55	0.36 %
5	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/1965/Muzyka_diss.pdf	54	0.36 %

